

Raڤ Kraڤzel

VOOR NEDERLANDSTALIGEN IN OMAN

VRIJMARKT
FOTOPAGINA

MUSCAT SINGERS

PLUG ME IN OMAN
Wiebe Wakker rijdt 100% elektrisch

MEI 2017
JAARGANG 32 / NUMMER 3

Save time
check in
online at
klm.com

With klm.com you can
reserve your favourite seat
without leaving
your favourite seat.

Journeys of Inspiration

WWW.KLM.COM

Redactie

Zelfs als je al jaren in Oman woont, kan het je toch weer verrassen. Na een of twee weken in april het land uit te zijn geweest, stap je bij terugkomst in Muscat in het donker uit het vliegtuig – en ben je verbaasd hoe warm het is geworden. Hoe lang zijn we nou eigenlijk weggeweest? Het was ons in het eerste jaar al verteld: tot en met maart is het lekker, en dan bouwt in april de temperatuur in een week of twee ineens op naar zomerse waarden. Maar ook daar wen je weer snel aan en voor je het weet zijn we allemaal de koffers aan het pakken voor een reis naar verkoeling, kroketten, hereniging met familie en vrienden, en het bijspijkeren van het Nederlands. We willen het seizoen 2016/17 natuurlijk niet afsluiten zonder een laatste Raskrabbel. We hopen weer een gevarieerd blad te kunnen aanbieden, met spannende reisverslagen, nuttige informatie, een artikel over het opstarten van een nieuw leven na je afscheid van de baas, en verhalen over passies die uiteenlopen van zingen tot opera's produceren, van je eigen zaak beginnen tot een complete haven opbouwen, van een Boeing 737 besturen tot de wereld over rijden in een elektrische auto.

In dit nummer ook een paar nieuwe rubrieken. Hebben we de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de grote variatie aan sporten die de Nederlandse kinderen hier doen, vanaf dit jaar trekken we het iets breder en laten we ook volwassenen aan het woord over hun vrijetijdsbesteding. Vorige keer al schreef Arjan Vos enthousiast over Scouting, deze keer laten de Nederlandse leden van de Muscat Singers van zich horen. Hier in de Raskrabbel in woord en beeld, maar wie ze in het echt wil horen, kan in het najaar terecht bij het volgende optreden. En nog leuker: meedoen kan ook!
Heb jij ook een leuke, inspirerende of bijzondere

hobby, dan ben je van harte uitgenodigd daarover te schrijven voor een volgend nummer! Dit betekent trouwens niet dat er geen plaats meer is voor de kinderen: ook zij zijn van harte uitgenodigd om over hun hobby te vertellen én vanaf het volgende nummer hopen we ook weer een kinderpagina te hebben. Agnes heeft onze eigen grote hobby in beeld gebracht: zij laat zien wat er allemaal komt kijken bij het maken het blad dat u nu in handen heeft.

Ons kersverse redactielid Hanna kwam ook meteen met een idee voor een nieuwe rubriek: "De adresjes van...". Waar de een altijd moeite heeft met het vinden van een leuk kadootje, of iets heel specifiek dat je hier niet lijkt te kunnen krijgen, weet de ander altijd precies waar je wat kunt halen. Die handige informatie wilden wij graag delen met een groter publiek. Hanna ging op stap met Sjoerd, die haar de wereld die Ruwi heet openbaarde. Ook hier geldt: ben jij zo'n bron van lokale kennis, laat het ons weten; persoonlijk of via raskrabbel@hotmail.com. Ook ons tweede nieuwe redactielid Lydia is eropuit gegaan en kwam terug met verhalen over Tanzania en over Daniella en Yuhai, die bezig zijn een woonwinkel op te bouwen (ook een leuk adresje!).

Oman is natuurlijk meer dan Muscat en daarom zijn we altijd blij met artikelen uit of over andere plaatsen. De dames uit Sohar zijn weer in de pen geklommen en stuurden een mooi artikel over de ontwikkeling van de haven aldaar. Dank jullie wel dames!

We wensen iedereen een goede Ramadantijd, een fijne zomer, en wie Oman verlaat veel succes met de nieuwe start.
Tot in het najaar!

De Raskrabbel is een tijdschrift voor alle Nederlandstaligen in Oman en verschijnt drie maal per jaar.

Heb je een leuke bijdrage voor de Raskrabbel? Lever dan per mail - raskrabbel@hotmail.com - je tekst aan in een Word-document. We houden circa 450 woorden per pagina aan, dan is er nog wat ruimte voor foto's. Afbeeldingen graag apart aanleveren in hoge resolutie (300 dpi) als jpg, tiff of eps-bestand. De redactie van de Raskrabbel neemt in principe de aangeleverde stukken integraal over. Zij behoudt zich echter het recht voor om teksten aan te passen. Teksten worden gescreend op grammatica en spelling.

Kostenloos aan te vragen in Oman via Hetty Schuiling of via het emailadres: raskrabbel@hotmail.com

HOOFDREDACTIE
Barbara de Goederen

REDACTIE
Hanna van der Lande
Lydia Venema

CORRECTIES
Erika Hoefman
Lydia Venema

LAY OUT
Linde Harpenslager
Cynthia De Greef

DISTRIBUTIE
Hetty Schuiling

FOTOGRAFIE
Agnes van der Gaag
Hetty Schuiling

**FINANCIËEL BEHEER
EN ADVERTENTIES**
David van Bourgonje

WEBSITE
www.nederlandersinoman.com

ADVERTEERDERS
KLM, BB&L, Qurum Medical Centre,
Mathnasium, Port of Sohar

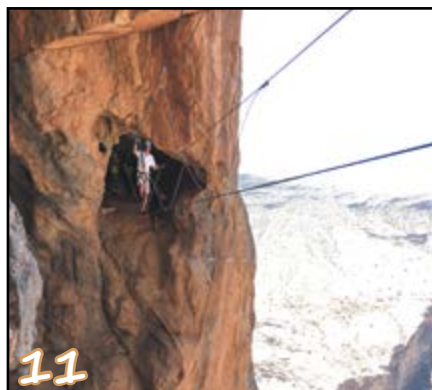
Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door het Holland Comité.

Inhoudsopgave

10

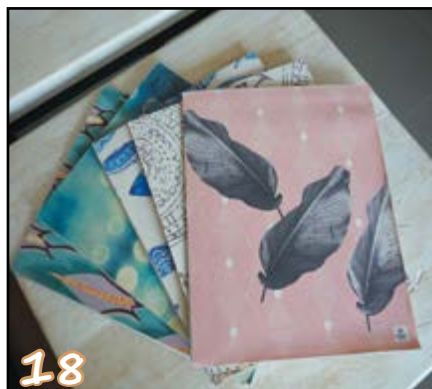
11

27

32

18

34

Vaste Rubrieken

- 3. Voorwoord
- 4. Inhoudsopgave
- 5. Holland Comité
- 10. De adresjes van
- 12. Schrijverspen
- 14. On the move
- 17. Mijn baan in Oman
- 26. Ambassadenieuws
- 32. Ik en mijn hobby
- 44. Financiële perikelen
- 46. Prikbord

Reportages

- 6. Reisverslag Castricum naar Singapore
- 11. Via Ferrata
- 18. Een eigen zaak in Oman
- 22. Hans Nieuwenhuis
- 24. Op safari in Tanzania
- 34. Plug me in Oman
- 36. Dagtocht vanuit Muscat
- 38. Totstandkoming Raskrabbel

Aankondigingen en Foto's

- 12. Dutch Night
- 16. Dolf Janssen
- 27. Koningsdagreceptie
- 30. Vrijmarkt
- 46. ROP quiz
- 48. Kick-off party

FOTO VOORPAGINA : AL HAJIR QADEEM
Aangeleverd door Agnes van der Gaag

Beste Nederlanders en Nederlandstaligen,

de zomerse temperaturen zijn inmiddels alweer een tijdje terug, de meeste Jeepeigenaren hebben het dak weer op de auto geschroefd en op Jebel Akhdar is het in het weekend dringen voor een kampeerplek. Ook kan de Nederlandse gemeenschap in Oman terugkijken op een geslaagd seizoen 2016/17 boordevol activiteiten.

Begin maart kleurde de Ras Al Hamra Club rood voor Dutch Night 2017. Net als veel anderen was ik erg onder de indruk van wat de commissie dit jaar op het volleybalveld had neergezet. In combinatie met de energie van de studenten van de Hermes House Band was "Paint the Town Red" dan ook een groot succes. Door sponsorwerving is dit jaar ook nog eens 5000 rial opgehaald voor het goede doel. Dit bedrag is geschonken aan Dar al Atta'a en zal door hen worden besteed aan het inrichten van een aangepast klaslokaal voor kinderen met autisme. In april moest helaas de cabaretavond met het geplande optreden van Dolf Jansen op het laatste moment worden afgelast. Zowel Dolf als wij vonden dit erg jammer, maar gelukkig lijkt het te gaan lukken om hem in oktober alsnog over te laten komen.

De vrijmarkt vond dit jaar plaats in de open lucht in het parkje op Ras Al Hamra Street. De temperatuur liep al snel op naar 40 graden, maar gelukkig was er onder de bomen genoeg schaduw voor de kinderen die hun speelgoed te koop aanboden. De Kinderfeestcommissie kwam ook nog eens te hulp met het uitdelen van waterijsjes, en een aantal kinderen was zo slim om waterspelletjes te organiseren en zo een aardig zakcentje te verdienen. Omdat de ambassade ter gelegenheid van Koningsdag een receptie organiseerde heeft het HC dat dit jaar bewust niet gedaan. Als afsluitende activiteit van het seizoen wordt op 1 juni een pubquiz georganiseerd; ik wil de familie Van der Lande alvast bedanken dat ze hiervoor hun huis weer beschikbaar willen stellen.

Aan het einde van dit seizoen heeft het Holland Comité afscheid genomen van twee leden. Kariénke Boeijinga-Querner vertrekt na maar liefst zeven jaar als secretaris. In al die tijd heeft ze zich met enorm veel energie ingezet voor de Nederlandse gemeenschap. Helaas konden we haar niet in het zonnetje zetten tijdens de cabaretavond, en dus wil ik haar vanaf deze plek ontzettend bedanken. Ook Eva Sluiter neemt afscheid, maar zij zal op de achtergrond zeker nog betrokken blijven. Tot slot wil ik Emily Velberg van harte welkom heten als kersverse secretaris van het HC!

Inmiddels zijn wij druk bezig met het plannen van de activiteiten voor het najaar. De kick-off party staat als eerste gepland op donderdag 14 september. Het thema is deze keer 'Proud to be Fout!' De ideale kans dus om eens een andere kant van uzelf te laten zien...

Ik wens u veel leesplezier en alvast een fijne zomervakantie.

Ronald van der Poel
Voorzitter Holland Comité

U kunt ons bereiken via hollandcomite@gmail.com
of via de website www.nederlandersinoman.com

Voorzitter	Ronald van der Poel
Secretariaat	Emily Velberg
Penningmeester	David van Bourgonje
Techniek & Opbouw	Patric van Kaam, Bop Velberg
Impresariaat	Paula Versteegen, Nienke Huijzers, Cecilia Willemsen
Ambassade	Bart Beltman
Raskrabbel	Barbara de Goederen
Dutch Night	Wim Hinoul
Kinderfeest	Erwin Adams
Zwem ABC Muscat	Caroline Prenger-Hennus
Sint Maarten	Eveline van Kaam
Avondvierdaagse	Caroline Prenger-Hennus
Sinterklaas	Jacobien Haeser
Vrijmarkt	Paula Versteegen

Van Castricum naar Singapore over land

Door Frus Peeters

Na vele postings voor Shell was die bij PDO in Muscat onze laatste, en eind 2015 verhuisden we terug naar Nederland. Nou waren wij er nog niet aan toe om helemaal te stoppen met reizen, en dus vertrokken mijn vrouw Liesbeth en ik met onze vrienden Ipo en Hennelies op een mooie zonnige dag in juli 2016 voor een lange reis per auto: Castricum – Singapore langs de Zijde-route. Met twee Toyota Landcruisers van respectievelijk 13 en 24 jaar oud moest het wel lukken. De reis zou ons voeren langs Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Servië, Bulgarije, Griekenland, Turkije, Georgië, Armenië, Azerbeidzjan, Iran, Turkmenistan, Oezbekistan, Tadzjikistan, Kirgizië, China, Laos, Cambodja, Thailand, Maleisië, en eindigen in Singapore. In totaal 34.000 km door 21 landen. Hieronder enkele impressies van de reis. Voor een chronologisch verslag verwijzen wij naar onze blog: www.cruisingtoasia.blogspot.nl.

Tadzjikistan en Kirgizië

Fantastische weidse natuur met enorme bergketens kwamen we tegen in vooral Tadzjikistan, Kirgizië en Tibet. In de eerste twee landen volgden we voor een groot gedeelte de Pamir highway, een weg die over 530 km op zo'n 4000 meter hoogte ligt en die vooral masochistische fietsers aantrekt. Brandstof, eten, water, alles was hier moeilijk te krijgen, maar wat een uitzicht op de besneeuwde toppen van soms wel 7500 meter hoog. Meestal kampeerden we in temperaturen rond nul graden, maar het enige hotel, het Pamir hotel, herinneren we ons nog heel goed. De indeling in dit hotel was verrassend, laten we het zo zeggen. De kamer had oorspronkelijk een balkonnetje gehad en daar was nu het toilet en een douchecabine neergezet. Warm water was alleen beschikbaar tussen 7 en 10 uur. Deze restrictie leek eerst

onbegrijpelijk, totdat we doorkregen dat het hele hotel op kolen draaide. Dus om mensen te laten douchen moest een arme Tadzjiek als een kolen-schepper op een locomotief de boilers opstoken, iets wat natuurlijk niet echt een populaire baan was. Een ander bijverschijnsel van deze vreemde toiletaanbouw was dat je zittend op het toilet door het raam de kamer inkeek, en andersom natuurlijk. De privacy was niet echt gewaarborgd, laten we maar zeggen. 's Avonds hebben we ons ongeveer op de tast naar de eetzaal begeven, want er was geen elektriciteit en de hotelgenerator moest al zijn vermogen verdelen over heel veel lampjes. Het eten was simpel maar best lekker: yakbiefstuk.

Steden en woestijnen

Woestijnen waren er in Iran, Turkmenistan en China. In de Turkmeense woestijn hebben we 400 km piste gereden naar de Darwaza gas blow-out, een mislukte Russische boring uit de vijftiger jaren die nog steeds brandt, ter grootte van een voetbalveld. Prachtige steden zagen we overal langs de historisch rijke Zijderoute in Oezbekistan (Khiva, Bucharra en Samarqand) en Iran (Tabriz, Kashan, Isfahan, Yazd, Mashhad) met geweldig mooie en goed onderhouden moskeeën, islamschooltjes en karavanserais, overnachtingsplaatsen voor de kameelkaravaneën. Sommige oude steden in China waren heel apart, zoals Xi'an en Liang.

Turkmenistan

Asgabat in Turkmenistan is ook een aparte vermelding waard. Dit is met voorsprong de vreemdste stad die wij ooit gezien hebben. De wegen zijn breed genoeg om er een Boeing 747 te laten keren. En aan beide zijden van deze enorme wegen staan honderden enorme, prachtige gebouwen met afwisselend moderne, Griekse en Romeinse stijlen. Eén ding hebben de gebouwen allemaal gemeen: zij zijn minder dan 25 jaar oud en opgetrokken uit oogverblindend wit marmer. Waar je een normaal park verlicht met vier lantaarnpalen heb je er hier vierhonderd, en sommige van die lantaarns hebben de prijs van een Nederlandse doorzonwoning. Fonteinën waren in de aanbieding, je hebt er letterlijk honderden en dat midden in de woestijn bij 40 graden. Het lijkt er een beetje op of de ontwerpers van Las Vegas samen met Walt Disney en een aantal Italiaanse Carrara marmerverkoopers de vrije hand hebben gekregen van de president, waarbij geld geen rol speelde. De president komt 's morgens naar het werk over zijn eigen privévierbaansweg, speciaal voor hem aangelegd. Overigens is energie, water, gezondheidszorg en scholing gratis in het land.

Buiten Asgabat houdt het snel op, maar je wordt wel scherp gehouden door een flink aantal politieagenten, zo'n twee per kilometer. Ze hebben allemaal een enorme pet en dikke buikjes, want het leven lacht hen toe. Ze hebben een klein stokje bij zich waarmee ze de volgende auto met slachtoffer aanwijzen. Die moet dan alle papieren laten zien en zoals we allemaal weten, is er gauw iets gevonden wat niet klopt. En dat gaat wat kosten. Op een gegeven moment stonden wij bij zo'n politiepost te wachten. Dus hielden de agenten een meloenverkoop aan en gaven ons een meloen,

vervolgens hielden ze een ijscowagen aan en gaven ons vier ijsjes. De politie blij, wij blij, maar de leveranciers van al dat lekkers wat minder.

Het Verre Oosten

Jungles en bossen zagen wij natuurlijk in het Verre Oosten: Laos, Cambodja en Thailand. Wegtransport is vooral in Laos en Cambodja heel anders geregeld. We moesten continu op de hoede zijn voor honden, koeien, eenden, kippen en dus ook kinderen. Al laverende bewogen wij ons door de dorpen. Brommers zijn hier het meest gebruikte vervoersmiddel, en er is geen maximum bezetting: drie, vier of vijf personen op een brommer is allemaal mogelijk. De eerste zit op de tank, de laatste hangt aan het bagagerek. Maar je kan natuurlijk op de brommer ook allerlei goederen vervoeren: tafels, koeien, waterreservoirs, you name it. Ook de tuk-tuks moeten het woord "vol" nog uitvinden. Cambodjanen hebben massavervoer tot nieuwe hoogtes weten op te sturen. Wat te denken van iemand die zoveel hooi op de brommer had geladen dat het een rijdende hooiberg leek. Of de mevrouw die een paar dozijn levende kippen aan het stuur had hangen, en niet te vergeten de persoon die drie levende volwassen varkens achter op de brommer had gebonden. Ook heel vernieuwend is de trekhaak die velen op de brommer hebben, waardoor ze opeens twintig personen kunnen vervoeren, of zeven bedden of twee koeien of veertig boomstammen of een hele Blokker winkel. Regelmatig haalden wij iets in wat ons de adem benam. Wel vroegen we ons wel eens af of het ook nog kon remmen en wat er dan zou gebeuren. Maar een kniesoor die zich daar druk om maakt. Ook dat vliegtuigje dat voor ons op onze weg landde in China was trouwens een verrassing, evenals die enorme olifant die ons tegemoet kwam in Laos.

Schrijverspen

door Emma Goelema en
Casper van de Nouland

Soms wat stress

Grensovergangen waren soms gemakkelijk, meestal moeilijk, maar altijd stressvol. Pure omkoperij in Tadzjikistan en Kirgizië; 36 uur discussies, formulieren invullen en wachten en een medische keuring in het ziekenhuis voor China; en last but not least €1200, vijf uur praten met officials en een gijzeling, d.w.z. letterlijke opsluiting van de vrouwen voor een paar uur, om de 20 km af te leggen van de Maleise grens tot de haven in Singapore. Onze auto's hebben het goed doorstaan maar niet zonder problemen. Een uit Nederland ingevlogen radiator voor Ipo's auto staat nog steeds in Trabzon, Turkije. Het ging mis vanwege de coup die zich afspeelde toen wij door Turkije reden.

Een complete vervanging van de koppeling ook voor Ipo in Kashgar (China), en een grote uit-gave voor Frus in Chengdu toen bleek dat de enorm slechte wegen in Turkmenistan en Tadzjikistan nieuwe lagers, ophangingen, schokbrekers, stabilisatorstangen etc. nodig maakten. Maar de auto's hebben ons nooit laten staan.

Bijzondere ontmoetingen

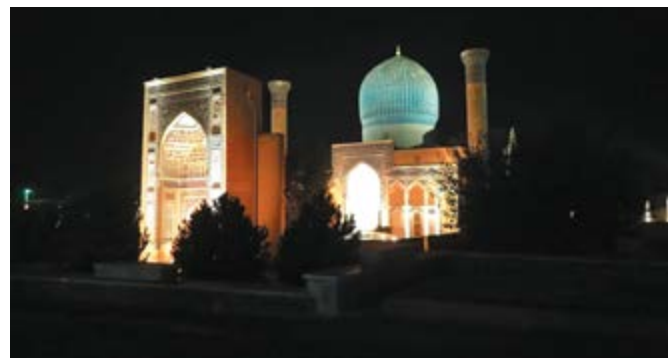
Mensen ontmoeten was eigenlijk ons hoofddoel en dat hebben we gedaan. Van ontzettend lieve geïnteresseerde inwoners van Iran, waar wij de ene uitnodiging na de andere kregen, tot psychopathische Russische chauffeurs in Georgië. Zij brachten ook heel wat vreemde gebruiken mee. Wat te denken van gedeelde wc's in China. Mocht je niet weten wat ik bedoel, stel je het ergste voor. Overigens waren openbare toiletten in China iets waar ik nog steeds nachtmerries van heb na zwaar tafelen. Iets wat beslist niet onvermeld mag blijven is ook de vaardigheid van Chinezen om middels een paar enorme rochels de snot uit hun tenen te zuigen en dan vlak voor je op straat te deponeren.

Je moet dit gehoord hebben om het te geloven. Vrouwtjes van twee turven hoog die een geluid voortbrengen waar een Afrikaanse buffel nog een puntje aan kan zuigen. Sommigen wrijven de snot dan met hun voeten tot een klein plasje, wat er natuurlijk veel netter uitziet. Taxichauffeurs hebben er een kunst van gemaakt om tussen de eerste en tweede versnelling te zuigen, tussen twee en drie de deur te openen, te deponeren en dan nog net op tijd de deur te sluiten om naar zijn vier te gaan. En dat alles met een sigaret in de mond en een mobiel aan het oor. Wij zijn nog twee andere Nederlandse stelletjes tegengekomen die dezelfde reis aan het maken waren, en in Kashan liepen wij zelfs nog een aantal vrienden en collega's uit Oman tegen het lijf: Goos en Agnes, Hinke en Maurice, Alexandra en Twan plus zes kinderen.

De inwendige mens

Ook het eten varieerde van verschrikkelijk tot tongstrelend. Het Chinese eten bleek al snel lekker, gevarieerd en vooral spicy. Alhoewel het avondeten hier heel lekker is, geldt dat zeker niet voor het ontbijt. Wanhopig tilden wij 's ochtends vroeg deksels op van potten en pannen met de steeds weer ijdele hoop dat er iets in zou zitten wat ofwel herkenbaar was, of op zijn minst rook naar iets wat eetbaar zou kunnen zijn - maar meestal moesten we ons tegoed doen aan het water waar de schort van de kok in gewassen leek te zijn, eieren die de val van de Berlijnse muur nog hadden meegemaakt, en meerdere vormen van stengels, op snot gelijkend groen spul en bittere brokken die we met glibberige chop sticks naar binnen moesten werken. Koffie, thee, brood en dergelijke waren nergens te bekennen. Maar gelukkig hebben we qua gezondheid niets ernstigers meegemaakt dan wat diarree.

Een geweldige reis die ons de rest van ons leven zal bijblijven!

Inmiddels zijn we alweer ruim acht maanden in Oman. Deze maanden zijn voorbij gevlogen. Eigenlijk was het helemaal niet de bedoeling dat we al weer aan een nieuwe posting zouden beginnen, we waren pas net een kleine twee jaar in Abu Dhabi, maar Shell besloot vanwege de lage olieprijs toch anders. Vlak voor vertrek uit Abu Dhabi kregen we wel nog het mooiste mogelijke souvenir mee: een prachtige dochter!

Casper is nu aan de slag als petrofysicus in het Field Development Centre van PDO waar ze de ontwikkelingsplannen voor bestaande olie-velden tegen het licht houden, verversen en waar nodig aanpassen. Emma werkte in Nederland als logistiek manager en in Abu Dhabi als economisch adviseur op de Nederlandse Ambassade. Zoals bij jullie ook vaak het geval zal zijn, hebben ons zoontje van vier en

onze dochter van nu bijna een jaar inmiddels vooral in het buitenland gewoond. Met een pasgeboren baby erbij is een verhuizing naar een nieuw land toch stukken hectischer dan vroeger als vrijgezel of zelfs met één dreumes op sleeptouw. Voor ons zoontje was het ook een behoorlijke uitdaging, want naast leren omgaan met een zusje en kennismaken met een nieuw land, moest hij ook nog eens voor het eerst echt naar school! Gelukkig vielen we wat dat betreft met de neus in de boter. De PDO-school was kort daarvoor verhuisd naar een mooie nieuwe en lichte locatie, waardoor hij een hele prettige schoolomgeving heeft. Ook kon hij het gelijk goed vinden met beide juffen (PDO-school en NTC) en aansluiting vinden bij de groep Nederlandse kindjes in zijn jaar.

Hoewel de Emiraten en Oman veel overeenkomsten hebben, merken we dat er ook verschillen zijn. Het leven is hier een stuk minder gehaast en gemoedelijker. De Omani zijn over het algemeen erg hartelijk en kom je makkelijker tegen dan Emirati, wat de mogelijkheid biedt voor contacten buiten de expat bubble om. Wel is de samenleving hier duidelijk traditioneler. Een prettig verschil dat we niet verwacht hadden: het weer was hier in augustus en september veel aangener. Terwijl je in Abu Dhabi dan nog zucht onder de zomerhitte van 45 graden of meer, was het hier overdag veel dragelijker met 35 tot 38 graden, en konden we vaak 's avonds zelfs buiten zitten.

Het eerste half jaar hebben we nog niet heel veel van Oman kunnen zien. Nu ons leven weer een beetje op de rails is gekomen, begint daar gelukkig langzaam verandering in te komen. Met een field trip van werk (kamperen op kosten van de baas!), het Men- en het Women Only Weekend achter de rug, beginnen we al een beetje de smaak van het kamperen te pakken te krijgen. Inmiddels zijn we er ook al eens op uit gegaan met de kinderen en die vinden het erg leuk. Dat belooft wat! In onze gedachten plannen we al trips naar de Sugar Dunes of zelfs Salalah...

De adresjes van... Sjoerd

Door Hanna van der Lande

Het vinden van adresjes voor dingen die je nodig hebt in het dagelijks leven blijken in Muscat de ware Sherlock Holmes in je wakker te moeten maken. Want aan Google heb je ook al niks! Met de nieuwe rubriek "De adresjes van..." hopen we u een beetje op weg te helpen. We starten de serie met Mister Adresjes himself: Sjoerd Wijstma!

Auto Windshield Crack Repair & Fixing (aka Car Glass)

Adres: Way 4411, house 809; tel. 99047944

Card/cash: alleen cash

Service: reparatie van sterretjes in de autoruit; geen vervanging van een hele ruit. Afspraak maken niet nodig.

Leuk weetje: hij was de eerste glasreparatieshop in Muscat, en bestaat inmiddels 24 jaar.

Openingstijden: zaterdag t/m donderdag 7:00-13:00 en 15:00-20:30; vrijdag 15:00-20:30

N 23.59187 E 058.56067
40 Q 659247, 2609910

Ratanshi Gordhandas & Partners Co

Tel. 24812554

Card/cash: alleen cash

Service: zeer rijk assortiment bouwmaterialen; supergroot magazijn achter de winkel met een enorme voorraad bouten, moeren, schroeven, off-roading materiaal en roestvrijstaal.

Leuk weetje: telefoon en mail werkt allebei

Openingstijden: zaterdag t/m donderdag 08:00-13:00 en 16:00-19:30; vrijdag 16:00 tot 19:30

N 23.58577 E 058.55811
40 Q 658993, 2609232

Technical Building Materials

Adres: Honda Road; tel. 98083641

Card/cash: beide

Service: gereedschappen van bekende merken; boren, cirkelzagen en meetgereedschappen.

Openingstijden: zaterdag t/m donderdag 08:00-13:00 en 15:00-19:30; vrijdag gesloten

N 23.58677 E 058.55011
40 Q 658176, 2609334

Al-Khalili Buildex

Tel. 24827500

Card/cash: beide

Service: het grootste filiaal van de Buildex bouwmaterialengroep. Hebben ook generatoren, veiligheidskleden, hout, verf.

Openingstijden: zaterdag t/m donderdag 07:30-21:00; vrijdag gesloten

N 23.58870 E 058.55804
40 Q 658983, 2609556

Shah Nagardas Manji & CO (aka hobbyshop)

Tel. 24702772

Card/cash: beide

Service: zeer divers assortiment van van alles. Begane grond: kantoorbenodigdheden, feestartikelen, kluizen (van klein tot heel groot) en groot assortiment arts & crafts. Eerste verdieping: fraai assortiment keukenbenodigdheden, ook voor grootgebruik: een soort Sligro. Hier koopt u uw eigen shoarma-draaiplateau!

Openingstijden: zondag t/m donderdag 08:30-13:00 en 16:00-21:00; vrijdag 16:30-21:00; zaterdag 09:00-13:00 en 16:30-21:00

N 23.59505 E 058.54656
40 Q 657804, 2610247

Via Ferrata op Jebel Akhdar

Door Jorn van Doren
Foto's Kim van Heuven

Sinds kort is er een nieuwe avontuurlijke mogelijkheid in Oman: de Via Ferrata bij het Alila hotel op Jebel Akhdar. Via Ferrata is Italiaans en betekent letterlijk 'IJzeren Weg'. Het is tijdens de Eerste Wereldoorlog bedacht door de Italianen om troepen snel en veilig over de bergen te loodsen. Je hebt een klimharnas aan met twee cow tails en hiermee zit je vast aan een ijzeren kabel die aan de berg is bevestigd. Onderweg zijn diverse hulpmiddelen aangebracht om het klimmen niet te moeilijk te maken en om het afwisselend te houden. Mocht je vallen, dan hang je aan je cow tails een metertje lager en kan je makkelijk weer je route vervolgen. Een helm beschermt je tegen vallende stenen, en klimhandschoenen zijn ook handig. De Via Ferrata route op Jebel Akhdar is afgelopen najaar ontworpen en gemaakt door twee Britten met erg veel klimervaring van het bedrijf Muscat Adventure Centre, het beste te vinden via Facebook of via hun website. Op een zaterdagochtend ben ik met Kim en twee anderen vertrokken naar het Alila hotel. Na een uitgebreide uitleg van de makers van de route kregen we harnas, cow tails, helm en handschoenen en konden we beginnen aan een prachtige tocht van ongeveer anderhalf uur. Eerst traverserend langs een natuurlijke grot richting het dal, vervolgens een flinke tocht omhoog met behulp van 'nietjes' in de rotsen, en ten slotte als letterlijk hoogtepunt balancerend als Charlie Chaplin op een kabel, met vrij uitzicht honderden meters naar beneden. De omgeving is werkelijk fantastisch, hoewel ik zeker het eerste stuk meer bezig was om steeds mijn cow tails goed te bevestigen, dan om me heen te kijken. Eerlijk gezegd vond ik het jammer dat het voorbij was en had de route wel wat langer gemogen. De tocht werd afgesloten met een heerlijke lunch in het Alila hotel, inbegrepen in de prijs. Als je verblijft in het Alila hotel of nog nooit een Via Ferrata hebt gedaan zou ik deze tocht zeker aanraden. Als je meer uitdaging wil, dan zijn er genoeg andere spannende tochten te vinden op de website van Muscat Adventure Centre. Op mijn wensenlijstje staat een tocht waarbij je 120 m abseilt in de beroemde Seventh Hole Cave op het Salmah plateau...

13

14

15

16

13

14

15

16

Dutch Night 2017

Een mooie lenteavond in Ras Al Hamra en de rode loper ligt uitgerold voor de gasten die verwacht worden op Dutch Night 2017 - 'Paint the Town RED'! Eenmaal door de Aziatische poort en een hemel van lampionnen gelopen, volgt er een verwelkoming met een glas champagne. Op de achtergrond klinken de stijlvolle jazzy tunes van de band Pulse & Sound. Plots sta je niet meer op een volleybal court ergens in Muscat, maar ben je in de gezellige drukke straten van een stad in Zuidoost-Azië. Zo begon Dutch Night 2017 voor de 600 gasten op 10 maart 2017.

Honger gekregen? De chef van de club en zijn team zorgen voor spektakel met live cooking stations en toveren zo een authentieke street food scene tevoorschijn. Lekker - zo werd me later verteld - met wokken in vuur en vlam. Even het officiële gedeelte van de avond: de talrijke sponsors worden bedankt, want zonder hen is het opzetten van dit evenement echt onmogelijk. De platinum sponsors vergezellen het organisatiecomité op het podium; dit jaar waren dat Air France-KLM, OUA, SC Tubular Solutions Oman en CB&I. Samen met de 30 andere sponsors hebben ze het mogelijk gemaakt om ook dit jaar weer een project van de organisatie Dar Al Atta (www.daralatta.org) te steunen. Een filmpje volgt van het 'greenhouse' project in het Al Wafa centrum in Bidbid dat gesteund werd in 2016 en dat inmiddels open is. Het nieuwe

project wordt aangekondigd: een klaslokaal dat speciaal wordt aangepast en uitgerust voor kinderen met autisme.

Dan horen we de eerste klanken van de Hermes House Band vanuit de party area. En wat een party area - we staan hoog, on top of the world, op een rooftop bar - met zicht op de nachtelijke skyline van Hong Kong. En de band, die zorgt ervoor dat er op de rode dansvloer een fantastisch feest losbarst.

Iedereen kent ze toch wel - de HHB? De Hermes House Band werd opgericht in 1983 en scoorde in 1996 een nummer één hit in de Nederlandse Top 40 met de cover 'I will survive'. De enthousiaste huidige bezetting - Anousanke, Stephanie, Martijn, Stijn, Marjolein, Max, Niels, Tim, Thomas, Roos, geluidsman Arjan en DJ Koen - is niet vreemd aan dit soort optredens. In voorbije jaren waren ze nog te zien op Dutch Nights in Dubai, Brunei, Singapore en Hong Kong. Dus hoog tijd dat deze band eens naar Oman kwam!

Voor diegenen die even moeten afkoelen, is er keuze tussen de hippe Bubble Bar of de grootste Heinekenbar ooit op een Dutch Night: to paint the town red, requires a little bit of green - er moet dan ook heel wat drank aangevoerd worden...

Geen Dutch Night zonder bitterballen, kroketten en vlammetjes - en ja, gelukkig, ze hadden het

Paint the Town

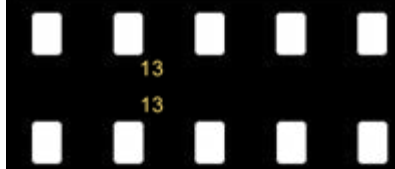
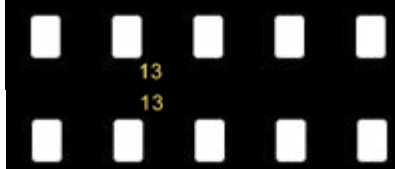
weer gehaald tot in onze Febo-outlet - nipt (diezelfde ochtend nog). Even een bitterbal en hop, weer de dansvloer op.

Terugblikkend: wat een geweldig feest! En wat een geweldig comité dat dit allemaal met veel plezier heeft neergezet: Bop (opbouw, licht en geluid, en zoveel meer), Wladi (sponsoring en Dar Al Atta), Marije (food en beverage), Patrick (band), Bonnie (sponsoring), Nienke (branding en aankleding), Tom (penningmeester) en Wim (voorzitter). Daarbovenop mochten we rekenen op talrijke vrijwilligers voor het uitwerken van diverse ideeën en voor hulp tijdens de opbouwweek. Die intense laatste week werd voorafgegaan door maanden van voorbereidingen: het kiezen van het thema (het begon bij: Ras Al Hamra betekent 'rode kop'), het regelen van de band (Clouseau kon jammer genoeg niet komen), het eten en de drank (met als hoogtepunt het proeven van de wijn en de bubbels), de zoektocht naar sponsors, het rond krijgen van het budget, en zo verder tot in de kleinste - allerkleinste - details voor de aankleding van het feest. We hopen dan ook dat jullie ervan genoten hebben.

En dan is het voorbij. Geluid naar nul; laatste biertje uit de tap; lichten uit - PDO bed time. Dutch Night 2018 - nu al in the making! Tot la la la...

RED

foto's Jac's Photobooth
Tekst Wim Hinoul

13

14

15

16

13

14

15

16

On the move

Van Muscat naar Zuid-Frankrijk

Door Maarten en Yvonne van den Wildenberg

Tja, als dat altijd al op je verlanglijst stond, wat is er dan beter dan een transfer naar een land waar heldere blauwe luchten, aangename temperaturen en een wenselijke hoeveelheid regen gemeengoed zijn. Dat we de taal redelijk machtig (dachten te) zijn was ook meegenomen. OK, de transfer was wel bijzonder in de zin dat het ook het einde betekende aan de werkrelatie met de Koninklijke. Zeer jammer, want mijn meer dan 30-jarig dienstverband was leuk, avontuurlijk en luxe (zo merken we nu vooral...). Zoals bekend zijn er nogal wat collega's met hun families voor de keuze – of voor het blok – gezet om hun dienstverband te beëindigen. In deze onzekere tijden, waarin de vertrekregelingen neerwaarts bijgesteld worden, tijd voor een snelle beslissing!

In mijn geval een keuze die prettig genoeg was, maar me aanvankelijk toch liet twijfelen. Ik vond mezelf met 56 te jong om te pensioneren, maar dat was meer ingegeven door een soort van schaamte om me op deze leeftijd te goed te doen aan het (gepensioneerde) 'goede' leven. Ik heb me daarom laten verleiden tot een poging elders nog een baan te vinden. Toen die optie echter verviel leek dat me de reden te geven om me tot minstens een jaar 'pensionadoleven' te laten verleiden. Inmiddels vermoed ik dat het meer dan één jaar wordt...

Vive la France

En zo vertrokken we afgelopen december naar ons huisje in Frankrijk dat we ooit in 2002 aangeschaft hadden, en dat we eigenlijk alleen van vakanties kenden. We hadden recentelijk wat upgrades aangebracht dus we konden onmiddellijk en comfortabel terecht in onze nieuwe domicilie.

Al snel ontdek je dan dat velen in de omgeving je hierin voorgegaan zijn, ook Nederlanders en tevens de nodige voormalige Shell-collega's. Eén ding heeft me volledig verrast: ik mis het werk totaal niet, terwijl ik me altijd gelukkig heb geprezen precies de soort uitdagingen en locaties te krijgen waar ik happy was. Het voelt nu eigenlijk net als een lekkere vakantie waarbij je geen toegang tot e-mail en telefoon van je werk hebt. Ik hoop dat dit het gevoel een beetje goed overbrengt.

Natuurlijk is wel de grote groep collega's en bekenden om ons heen komen te vervallen en dat laatste betekent dat er gewerkt moet worden aan nieuwe connecties, van een netwerk van Nederlanders hier tot (vooral ook) de burens, waar we altijd al goed contact mee hadden, en andere dorpsgenoten.

Yvonne mist ook de actieve work-outs, die zijn hier wat gezapiger en trekken voornamelijk oudere mensen (ja OK... zo zou je ons ook kunnen noemen, maar heeft iedereen dat niet: je ziet jezelf toch nooit als oud?!? En gelukkig voelen we ons dat ook niet...). Maar nog meer mist ze het gemak waarmee je vrienden maakte in het expatleven.

Aan de slag

Ons huis is niet zeer groot en dat leidde tot het in storage zetten van de helft van onze huisraad. We zijn blij dat we nog heel wat hebben 'gedoneerd' in Muscat!

Ons terrein daarentegen is zo'n 12.000 m² groot en roept om veel aandacht. Deels verwilderd, deels fruitdragend en op een helling, waardoor we altijd een goede work-out hebben bij alles wat we doen. Delen van die hellingen zijn

inmiddels veranderd in 'terrassen', o.a. om een heuse 'petanque-baan' te maken (natuurlijk fatsoenlijk ingewijd) en om een additioneel hoger gelegen terras en kampeerterrintje voor bezoek-overflow te kunnen realiseren.

Voeg daaraan toe de constructie van een atelier, en je begrijpt hoe e.e.a. ons de afgelopen maanden druk heeft beziggehouden, van vroeg tot laat. OK, daarnaast hebben we nog getennist (onze lokale club telt na onze komst maar liefst 26 leden); wat leuke wijnkelders en restaurantjes ontdekt; we hebben zelfs met een kraampje op een 'vide grenier' (rommelmarkt) gestaan om van de restanten af te komen waar we geen plek meer voor hadden; en we hebben al geregeld gedanst in het lokale café. Ook blijven we onze versie van de Franse taal steeds verder aanpassen aan wat hier gebruikt wordt; er werd iets te vaak niet begrijpend gekeken of hard gelachen na sommige van onze uitspraken. Ook onze oren richten zich ook langzaam beter naar het lokale Frans: "Nee, hij zei niet 'Yvonne: la poubelle', maar 'Yvonne: la plus belle!'" Gelukkig maar... En op praktisch gebied ben ik lerende om volgend jaar bijen te gaan houden en wat zelfvoorzienender te worden door groenten te gaan verbouwen.

Het buitenleven

We zijn – dankzij het mooie weer, en de noodzaak! – vaak buiten bezig. Op het werk bij PDO was ik vaak 'mobiel', maar ik merk dat het huidige thuiswerk wel wat meer fysieke inspanning vergt. Zonder noemenswaardige dieetwijzigingen ben ik al zo'n zes kilo kwijt, terwijl de (been-) spiermassa toegenomen is. Dat komt mooi uit, en ik hoop dat dit helpt bij de racefietsplannen. De Mont Ventoux, om de hoek, roept mijn naam steeds als ik 'm zie, en ook hebben we al een paar wandelingen door fraaie gebieden in voorbereiding, nog voordat de zomerdrukke aanbreekt.

Het voorjaar is al ruimschoots bezig hier: in wat ik het beste kan omschrijven als een 'stille explosie' zijn alle bomen en planten – inclusief onkruid – plots 'uitgebarsten' met blad, bloem en vrucht. Zat zojuist even als technicus te denken wat een 'massaverplaatsing' van materie in een zeer kort tijdsbestek dit eigenlijk is. Ja sorry, ik heb nu tijd om zulke gewone en bijzondere dingen op te merken...

Met al deze natuurobservaties zien we ook

steeds meer beesten op ons terrein: van een arend tot zwijnen. Die laatste beesten zijn een 'pain and pleasure': lastig vanwege graafschade en de kans ze voor de auto te krijgen, maar via onze jagende buurman hebben we ook gemerkt dat ze lekker smaken! Met een nog aan te schaffen wildcamera verwachtten we een uitgebreide catalogus van dit soort dag- en nachtbezoekers aan te leggen.

De winter, waarin we aankwamen, is ook zeer meegevallen. We lagen al schaamteloos te zonnen in februari, bezorgd als we waren om een algehele verbleking na Oman, en bij uitzondering (en verontwaardiging van de lokalen, die al een paar jaren winters zonder vorst hadden gehad) had deze winter een tiental vorstdagen.

Onze aanvankelijke plannen om ons verblijf te verdelen over Nederland en Frankrijk hebben we laten vallen na een kort winters bezoek aan Nederland, waar we snel genoeg hadden van sneeuw, het overbekende dichte wolkende en miezermist. Eigenlijk precies de reden tot aanschaf van het Franse huis destijds!

's Ochtends wakker worden en uitkijken op zonnige groene bergen aan de overzijde van het dal en azuurblauwe luchten, ook 's winters: priceless! De uitdrukking 'leven als god in Frankrijk' – die de Fransen overigens niet kennen – begrijpen we nu goed.

Maar gelukkig zitten we wel zo dicht bij Nederland dat onze agenda rijkelijk is gevuld met bezoek dit jaar, waardoor we weer de familie- en vriendschapsbanden kunnen aanhalen, maar ook verwachten we genoeg oude en nieuwe Omaanse expatverhalen te kunnen aanhoren!

Mijn baan in Oman

Piloot bij Oman Air

Door Hubert Veerkamp

Wijze raad

Ik wil besluiten met een waarschuwing, of tip, zoals je wil. De pensioenleeftijd mag dan omhoog gaan, in conjunctuurgevoelige industrieën kan baanverlies je altijd overkomen, of misschien wil je simpelweg niet door tot je 67e, of 69e? Als je dan ouder bent is doorgaan of herstarten vaak minder makkelijk, en 'handshakes' worden veel magerder. Met de uitkleding van de pensioenen in het algemeen en de onzekerheid hiervan in de toekomst raad ik iedereen aan niet alleen op het pensioen te rekenen. Draag AOW-premie af voor je niet-werkende partner. Ben je bereid in het buitenland te gaan wonen na je afscheid, zorg dan dat het een land wordt dat fiscaal voordelen levert, daar vind je dan ook vanzelf je netwerken wel. Overigens worden de bestaande afspraken en wetten steeds gewijzigd, maar zoals alles: zij die zich het beste hebben voorbereid plukken een zoete oogst.

En nee, ik heb maar een paar van de tips hierboven opgevolgd 'destijds'. Oudedagsvoorzieningen zijn lastig en je associeert ze met 'veel later pas', maar kijk er héél veel eerder naar!

Hartelijke groeten uit La Provence!

Hierin bespreken we met de hele bemanning allerlei zaken zoals het weer, de route en bijzonderheden die je verwacht tegen te komen. Zo is iedereen op de hoogte. Tijdens deze briefing wordt ook besproken wie heen en wie terug vliegt, zodat alle taken tussen de twee piloten goed verdeeld worden. Degene die niet vliegt, houdt zich bezig met de verkeersleiding, de checklists en het monitoren van de vlucht.

Oman Air

Om van een low-cost maatschappij naar een flag carrier te gaan, is een grote stap in je loopbaan. Het bedrijf is ontzettend gegroeid in de 2,5 jaar dat ik hier nu zit. Maar het leuke is dat het persoonlijk is, je vliegt met dezelfde collega's en ook op de grond ben je geen nummer, maar weten mensen wie je bent. Ik ben trouwens niet de enige Nederlandse piloot, we zijn wel met z'n vijftien! De bestemmingen breiden zich uit en zo kom ik op plaatsen waarvan ik nooit gedacht had dat ik er zou komen.

Elke werkweek ziet er weer anders uit. De ene week draai ik meer dagdiensten en de andere week meer avond- of nachtdiensten. Mijn weekend is bijna nooit op vrijdag en zaterdag, maar valt vaak ergens doordeweeks. Omdat de diensten zo wisselen heb ik soms op een dag alleen een retourvlucht Dubai, terwijl ik een andere keer overnacht in bijvoorbeeld Kathmandu of Dar Es Salaam. We hebben zo'n 2 overnachtingen per maand, maar ook dat wisselt. Zo ben ik de meeste dagen thuis en dat is voor mijn beroep best zeldzaam. Hierdoor houd ik ook tijd over om Oman te verkennen en leuke dingen te doen. Door mijn passie, de wisselende roosters en de verschillende collega's vind ik mijn werk nooit saai!

Altijd was ik al gefascineerd door vliegen, zolang als ik me kan herinneren gingen we vroeger met het vliegtuig op vakantie. Omdat ik niet in Nederland ben opgegroeid en reislustige ouders heb, gingen we vaak op reis. Toen ik een keer in de cockpit mocht kijken tijdens een vlucht wist ik het: dat wil ik ook! Nadat ik de opleiding in Nederland had afgerond, was het zoeken naar een baan. Omdat dat midden in de economische crisis was, was het lastig om iets te vinden. Er waren weinig banen, en bij de banen die er waren vroegen ze een hoop ervaring. Lastig als je net bent afgestudeerd. Uiteindelijk, na veel sollicitaties te hebben verstuurd en vier jaar werkloos te zijn geweest, kwam er een mogelijkheid om in Indonesië te gaan vliegen. Meteen deze kans gepakt en naar Jakarta vertrokken om daar die felbegeerde ervaring op te doen. Na 2,5 jaar was het tijd voor iets nieuws en kwam er een mogelijkheid om in Oman aan de slag te gaan. Het was even wennen om uit de chaos van Jakarta in Muscat mijn weg te vinden, maar sinds het begin is het een leuke ervaring.

Piloot

Als piloot heb je een grote verantwoordelijkheid, zowel in de lucht als op de grond. Mijn beroep bestaat niet alleen uit het besturen van het toestel, maar ook kennis van het vliegtuig, kennis van het weer, en het monitoren en invoeren van gegevens horen erbij. Ook moeten we kunnen ingrijpen als het mis dreigt te gaan. Hiervoor gaan we een paar keer per jaar de simulator in en trainen we allerlei situaties. Op de Boeing 737, waarop ik vlieg, nemen we gemiddeld 150 passagiers mee. Op een werkdag moeten we 1,5 uur van te voren aanwezig zijn op kantoor om de vlucht voor te bereiden.

DOLF JANSEN

Dinsdag 24 oktober 2017
Aanvang: 19:30 | deuren 19:15
Cinemahall RAHRC - PDO club
Kaartjes: 15 OMR leden, 17 OMR niet-leden
Kaartverkoop vanaf 2 oktober

HollandComite@gmail.com
www.nederlandersinoman.com

Een eigen zaak... een plek onder de zon

Door Lydia Venema & Barbara de Goederen
Foto's Linde Harpenslager

Een bedrijf opstarten in Oman, dat is andere koek dan in de Lage Landen. In de lokale pers verschijnen af en toe berichten dat er nieuwe regels zijn die alles makkelijker moeten maken, en dat je via de Easy Invest e-Services alle formaliteiten binnen de kortste keren hebt geregeld – maar de praktijk is toch iets weerbarstiger. Daniella Thuysman en Yuhai Chu, twee Nederlandse dames die al enige jaren in het Midden-Oosten vertoeven, begonnen in oktober 2015 met brainstormen over het opzetten van een bedrijf in Oman. Allebei hadden ze een enorme drive om aan het werk te gaan, maar dan wel op hun eigen eigennuttige manier.

De start van een bedrijf

Allereerst wilden ze geen personeel maar zelf alles in handen nemen, dus was het eerste idee een online winkel. Dat plan kon echter al snel overboord omdat het echt onmogelijk bleek om als buitenlandse investeerder een online shop op te zetten. Dus werd de plannen omgegooid en gingen ze toch kijken naar een locatie voor een fysieke winkel. Dan kom je er wel snel op uit dat je open moet zijn van 10 uur 's ochtends tot 10 uur 's avonds, waarbij je dan vooral spreiding van je klanten hebt maar niet automatisch meer klandizie. En om nu direct personeel te werven in de startfase was toch echt een brug te ver.

Ten tweede wilden Daniella en Yuhai het kleinschalig houden, terwijl de aanvankelijke Omaanse zakenpartner een winkel ter grootte van Home Centre voor zich zag, liefst in een mall. Deze partner vond nou juist dat een kleine zaak niet de moeite van de investering waard was, en vond het maar raar om geen extra personeel in te huren.

Bovendien wilden ze proberen hun overheadkosten te beperken door goede en efficiënte transport- en inkoopcontracten op te zetten, en een betaalbare locatie te zoeken, die direct een goede atmosfeer zou hebben die past bij hun imago.

Nou zijn de dames wel de eersten om toe te geven dat ze niet de makkelijkste weg hebben gekozen. Ze kozen namelijk voor een zogenaamde Limited Liability Company (LLC), waarin een Omani partner 30% van de aandelen heeft; als we de media mogen geloven, zou zo'n registratie tegenwoordig geen probleem mogen zijn, en heb je binnen negen dagen een bedrijfsregistratie. Tijdens het registratieproces kwamen Daniella en Yuhai er echter achter dat een 100% Omani ownership misschien toch een snellere optie was geweest: het duurde voor hen ongeveer vijf maanden...

Maar samenwerken met een lokale partner willen ze juist graag, ook al studeert hun Omani partner nog. Yuhai: "Van zijn kant is het een beetje een gunst, hij verwacht er geen enorme winsten mee te halen. Hij is vrij jong en studeert nog, is heel enthousiast en betrouwbaar. We willen hem laten zien hoe wij als Nederlanders een bedrijf opzetten, hoe wij dingen aanpakken qua media, goede presentatie en processen. Zo reiken we hem bijvoorbeeld veel ideeën aan: we lopen tegen allerlei zaken aan die hij moet regelen, en dan geven we hem suggesties voor andere manieren om dat aan te pakken, andere

wegen om iets te bereiken.

Nou heeft hij al echt de smaak te pakken gekregen en is nog een paar bedrijven gaan opzetten! Wat wij hopen is dat als wij hier op een dag vertrekken, hij of één van zijn vijf zussen met de zaak doorgaan, en wij dus echt iets nalaten."

What's in a name

Ze kunnen ook niet zonder hem, want veel zaken moeten door een Omani en in het Arabisch worden geregeld. Bij wie je dan precies moet zijn is nogal eens onduidelijk. Yuhai: "Veel mensen hebben er iets over te zeggen, maar niemand lijkt de autorisatie te hebben om het echt vast te leggen. En ga je naar verschillende mensen, dan hoor je verschillende dingen. Er is geen handboek voor wat je moet doen, en dat zou ook niet veel zin hebben, want er verandert voortdurend van alles. Dat gebrek aan controle is voor ons heel lastig. Als je de juiste persoon kent kan het zo geregeld zijn, maar niet op de correcte manier. Die manier van werken willen wij toch buiten de deur houden. Juist als buitenlander moet je alles correct doen, om problemen te voorkomen."

Als voorbeeld geven ze de problemen die ze ondervonden bij de registratie van de naam van het bedrijf. Die hadden ze op zich snel gevonden: met hun initialen D en Y kwamen ze al gauw op "By DY". Dat klinkt lekker, en is makkelijk te gebruiken voor afgeleiden als "Made by DY", "Imported by DY", "Pop-up by DY", enzovoorts. Voor registratie mochten ze helaas niet deze naam gebruiken, het moest een meer Arabische naam zijn. Voor de formaliteiten werd gekozen voor de familienaam van hun Omaanse partner. Laten er nou meer families met die naam zijn... Toen de registratie al drie weken rond was, werd het registratienummer 'on hold' gezet. Bij navraag bleek die bedrijfsnaam al geregistreerd te zijn door iemand anders en kon het papierwerk gedeeltelijk van vooraf aan beginnen. Contracten moesten aangepast worden en stempels opnieuw gemaakt.

Ondanks de vele vertragingen vinden Yuhai en Daniella het hele project nog altijd interessant en hebben ze er nog veel zin in, zeker nu ook de locatie bijna rond is. Yuhai: "We hebben wel altijd het uitgangspunt gehad dat het niet eindeloos moet doormodderen, dan verdwijnt je uit beeld en raak je je geloofwaardigheid kwijt. Maar we zijn er nu bijna!"

Meer dan meubels

Wat voor soort winkel gaat By DY worden? Ze werken nu aan een breed aanbod van spullen. De handgemaakte meubels komen van een meubelmaker uit de UAE, de decoratiespullen uit Nederland. Daarnaast proberen ze lokaal allerlei kleinere dingen te vinden om je huis mooi aan te kleden, zoals muurbeschilderingen met mozaïek. Daniella omschrijft de stijl als "stoer, landelijk, robuust. Soms raakt het aan de stijl van Marina, maar wel een andere prijsklasse, en wat wij bieden is natuurlijker, meer 'basis'. Daar kun je langer mee doen, dat is onze Hollandse inslag. En minder romantisch dan bijvoorbeeld Cocoon, al is er wel overlap. Maar als we iets precies hetzelfde hebben, gooien wij het eruit." Yuhai vult aan: "Wij willen goede kwaliteit en vriendelijke service, voor een goede prijs. Alles is hier zo duur, en vaak is dat kunstmatig!"

Wij willen vergelijkbare prijzen met Nederland, behalve dat er natuurlijk importkosten bovenop komen, maar niet meer dan dat." De bedoeling is vooral ook om mensen te helpen met de aankleding van hun huis, dus niet alleen leuke spullen te koop aanbieden, maar ook laten zien wat je ermee kan doen. Daniella: "Zo hebben wij mooie manden, maar weten mensen vaak niet waar ze die voor zouden kunnen gebruiken. Wij laten dan zien wat je er allemaal in kan stoppen, en hopen ze zo op leuke ideeën te brengen." Ze zijn dan ook erg blij met de locatie waar ze binnenkort hopen in te trekken. Niet een standaardwinkel in een mall, maar een 'gewone' villa in Azaiba. "In de ochtend zullen we daar open zijn tot een uur of twee, en dan gaan we 's

middags bij mensen op bezoek, of we gaan op afspraak open; die flexibiliteit hebben we dan. We kunnen daar goed onze ideeën laten zien in een huiselijke sfeer: hoe kleed je een huiskamer aan, of creëer je gezellige hoekjes. En we kunnen er ook makkelijk een kopje koffie serveren! Maar ja, er zit op de locatie nog geen commerciële licentie. We kiezen ook nu weer de moeilijkste weg! Juist omdat we bepaalde ideeën hebben, loop je tegen van alles aan, maar dat is wel interessant om te zien.”
 Yuhai: “Je hebt hierbij eigenlijk twee verhalen: in eerste instantie wordt je verteld door de landlord dat het geen probleem is om je daar te registreren, maar gaandeweg kom je er dan achter dat het omzetten van zo’n registratie van privé naar commercieel toch moeilijker gaat dan in eerste instantie gedacht. Dus ook de landlord is er nu ook hard achteraan aan het gaan om die te krijgen, dat is wel grappig. Juist als buitenlander wil je toch alles goed geregeld hebben om niet in de problemen te komen.”

Herkomst spullen

Ze hopen ook meer spullen lokaal te kunnen laten maken, vanwege het maatschappelijk aspect

en om transportkosten te verlagen. Nu komen de meubels nog van die ene maker, maar als de omzet groeit willen ze ook graag opdrachten aan Omaanse meubelmakers kunnen geven. De overige spullen komen nu nog voor het merendeel uit Nederland, omdat je dan weet dat het gecontroleerd en eerlijk is, en omdat je via de groothandel meer keuze hebt. Yuhai: “Nou doet het proces van invoeren ook weleens pijn... We hebben na lang zoeken nu wel een betrouwbare agent voor de invoer, maar ook daarmee gaat er soms nog iets mis. Dan komen ze na heel veel tijd nog vragen om een betaling die je toch echt al had gedaan. Dat gebeurt in Nederland ook, maar hier is het meteen jouw probleem, of van de tussenpersoon die het verschil uit eigen zak moet betalen! Gelukkig hebben we alles altijd goed geadmistreerd, dus zulke akkefietjes lossen we ook op.” Ook voor de kleinere spullen is het wel de bedoeling dat er op termijn meer lokaal wordt gemaakt. De dames dromen nu al van een leuk eigen busje om op strooptocht te gaan naar de mooiste items!

Wie niet kan wachten op de opening van de ‘echte’ winkel, kan nu op afspraak terecht bij Daniella thuis in Al Mouj, waar al twee kamers vol meubels en decoratie staan te wachten op kopers. Voor meer info: facebook/ByDYoman.

De Nederlandse collectie van de Ras al Hamra Library

Wie lid is van het Ras al Hamra Recreation Centre (ofwel PDO Club) én graag leest heeft geluk, want voor de leden staat er een goedgevulde bibliotheek ter beschikking. Literatuur, lectuur, informatieve boeken, kinderboeken, stripboeken, hele series voor tieners, tijdschriften, maar ook audioboeken, talencursussen en muziek-CD's, er is van alles te vinden. Er worden ook voorleesuurtsjes voor kinderen en een boekenclub voor volwassenen georganiseerd. En het is er altijd gezellig!
 Van oudsher heeft de bibliotheek ook een flinke Nederlandstalige collectie, die momenteel wordt onderhouden door Bea Siphema. Als ik er op een maandagochtend binnenloop, is Bea samen met Johan van Waveren wel net flink aan het opruimen in dat Nederlandse deel. Op de toonbank ligt een grote stapel Nederlandse boeken met titels als 'In 30 dagen uit je burnout'; 'Mam, begrijp je me wel?'; en het 'Expat Handboek' uit 2001. Die gaan er nu allemaal uit. “We zijn vooral de collectie Nederlandstalige non-fictie flink aan het opschonen, want die boeken worden eigenlijk vrijwel niet meer uitgeleend. Heel veel informatie wordt tegenwoordig net zo makkelijk op internet opgezocht. Psychologie, opvoeding, die boeken zijn toch snel gedateerd. Kookboeken, reisgidsen, arts and crafts, dat blijft populair, maar daarvoor pak je als expat net zo makkelijk een Engelstalig boek. Wil je je

collectie fris houden, dan moet je als bibliotheek toch af en toe flink opruimen, en ruimte maken voor nieuwe boeken.” De Nederlandse kinderboeken worden wel veel gebruikt, zeker de prentenboeken voor de allerkleinsten. En ook Nederlandstalige romans worden nog veel uitgeleend en dus ook aangeschaft. “Wie graag een bepaalde titel wil, kan dat opschrijven in het suggestieboek, dan komt het op de lijst en bestellen wij het. Via PDO komt het dan bij ons terecht. Zo gaat het ook met de tijdschriften, die zijn trouwens ook zeer gewild, zowel de Engelse als de Nederlandse.”
 Maar Bea vertrekt deze zomer, en de bibliotheek is nog op zoek naar een opvolger voor het beheren van de Nederlandse collectie. Dit komt vooral neer op het bestellen van de nieuwe materialen in Nederland. Volgens Bea niet veel werk, het gaat via internet en als je wil, kun je het gewoon vanuit huis doen. Wie belangstelling heeft kan zich melden bij het huidige hoofd, Nerida Alsop. Meer informatie over de bibliotheek is te vinden op <https://U002255.microlibrarian.net> en op de Facebookpagina RAHRC Library. Werk je niet bij PDO maar wil je toch lid worden van de club, dan zijn daar beperkt mogelijkheden voor; het helpt als je iets kan bijdragen aan de activiteiten van een van de secties, zoals kunstlessen of sporttrainingen geven.

THE MATH LEARNING CENTER IS GAINING MOMENTUM IN MUSCAT

IMPROVE YOUR CHILD'S MATH SKILLS

- An American program refined over 30 years
- Customized curriculum per child
- One to one teaching
- Come at your suitable time
- Go on your own pace
- More than 10,000 worksheets
- More than 750 centers around the world
- Proven results

All parents want their children to reach their true limits. At Mathnasium we help your children reach their true potential in math. And we build their confidence in the process. Invest in your child's future, contact Mathnasium Today!

MUSCAT, Aziba North Street No. 246, 18th November Street, Building 1109
 Tel: 97966665 - 97977778
 Email: info@mathnasiumoman.com
<http://mathnasiumoman.com>

Hoe een Nederlandse productie van een Franse opera terecht kwam in een Amerikaans hotel in Oman

Door Hans Nieuwenhuis
Foto's Guy Bradbury

In maart 2017 was de bekende en gelauwerde Nederlandse operaregisseur Hans Nieuwenhuis in Oman, waar hij met zijn productie van *La Voix Humaine* een goedbezochte avond in het Grand Hyatt vulde. Op verzoek van de Raskrabbel vertelt hij over zijn lange carrière, zijn band met opera en zijn ervaringen in Muscat.

Een onverwachte wending

Ik ben de vierde zoon uit een groot gezin, opgegroeid in Amsterdam-Zuid. Het was een en al cultuur bij ons thuis. Op mijn 14e werd ik meegenomen naar mijn eerste opera door mijn ouders die veel abonnementen hadden op toneel, concert en opera. Mijn eerste operabezoek was geen succes, integendeel. Ik vond het heel vervelend en oubollig, en liet mijn ouders weten dat opera niet mijn favoriete kunstvorm zou worden. Vervolgens heb ik tot mijn 27e geen opera meer gezien. Bij de tweede opera die ik in mijn leven zag was ik de regieassistent. Hoe is dat mogelijk geweest? Het antwoord is eigenlijk wel grappig: ik wilde met mijn partner een huis kopen en daarvoor was een vaste baan noodzakelijk. Ik had veel werk als toneelregisseur en schrijver, maar altijd freelance. Dus zocht ik een goedbetaalde vaste baan en tot mijn verbazing werd ik aangenomen bij de Nederlandse Opera in 1975. Vervolgens heeft de opera mij gevonden in plaats van andersom. Al tamelijk snel werd mij gevraagd een eigen productie te regisseren en dat liep heel goed af: *The Old Maid and the Thief* van Gian-Carlo Menotti heeft jaren op het repertoire gestaan van de Nederlandse Opera. Daarna debuteerde ik als operaregisseur in Frankrijk,

en in 1981 in de VS met de opera *Satyagraha* van Philip Glass. De afkeer die ik als veertienjarige had verdween al snel, want ik heb gewerkt met enkele regisseurs die we nu als legendarisch beschouwen. Bovendien heb ik in de jaren bij de Nederlandse Opera (waar ik tot 1985 lid van de staf ben geweest) vrijwel alle zangers geregisseerd die ik heb gezien toen ik 14 was. Ook de regisseur van die productie is een goede vriend geworden. Het leven kan raar lopen! Nog steeds kom ik soms juristen tegen waarmee ik ooit rechten heb gestudeerd, die me vragen of ik nog steeds opera doe, want "daar hield je toch niet van...?!?"

Een leven vol opera

Ik denk dat het antwoord op de vraag hoe ik nu tegen opera aankijk, vrij eenvoudig is. Een operaliefhebber noem ik mijzelf nog steeds niet, omdat ik geloof dat het onmogelijk is van alle opera's te houden. Je kunt alleen van een opera houden als je iets hebt met de muziek van dat werk. En dat betekent dat ik bijvoorbeeld niet houd van een aantal opera's van Verdi en zelfs niet van een paar van Mozart. De muziek spreekt me niet aan. Onlangs heb ik de opera *Wozzeck* gezien, van Alban Berg. Er is me gevraagd om het werk te regisseren, maar ik heb dat niet gedaan om een simpele reden: ik vind de muziek ervan eigenlijk vreselijk. Anderzijds ben ik een fanatiek liefhebber van elke opera en elke noot die Claudio Monteverdi tijdens zijn lange leven (1567-1643) heeft geschreven. Ik vind zijn muziek volmaakt, maar weet heel goed dat lang niet iedereen die mening deelt. Opera is voor mij allereerst: muziek met beelden die de muzikale ervaring intenser maken. De tekst is daarbij nodig om te begrijpen waar de muziek en de beelden over gaan. Dat maakt opera bijzonder maar vooral primair een emotionele ervaring. Daarom beschouw ik mijn regie van *La Bohème* in 1985 als een doorbraak en was het gevolg een lange carrière in Canada en de VS.

Orfeo Foundation

Na 21 jaar als directeur van de Opera Studio Nederland in Amsterdam (een programma voor jong operatalent dat op het punt staat de markt te betreden) was het tijd voor iets anders. Nu heb ik meer tijd om zelf te regisseren en te reizen. Zo ben ik afgelopen voorjaar twee weken

in Canada geweest als jurylid van een zangerswedstrijd, en in Estland voor eenzelfde soort klus. Met het netwerk dat ik heb opgebouwd bij de Opera Studio probeer ik nog steeds jonge zangers te helpen, en daarvoor heb ik met collega's uit ondermeer de VS, Canada en Nederland de Orfeo Foundation opgericht. De foundation is genoemd naar de legendarisch Griekse zanger die zo mooi zingt dat hij erin slaagt zijn gestorven geliefde terug te halen uit de onderwereld. Om dat voor elkaar te krijgen moet je heel goed zingen en over Orfeo zijn vele opera's gemaakt. Heel symbolisch!

Muscat

Ik ben in Oman beland omdat Nicole Becx contact zocht met mij en de Orfeo Foundation, om advies te vragen voor haar zoon die operazanger wil worden. Nicole is een Nederlandse, die met haar Britse man en zoon in Muscat woont. Dit contact heeft geleid tot een goede vriendschap, en haar zoon heeft inmiddels toelatingsexamen gedaan voor het Koninklijk Conservatorium te Den Haag – en is aangenomen! Nicole had gehoord dat onze gecombineerde productie van Poulencs *La Voix Humaine* en chansons van Edith Piaf het afgelopen jaar met succes in Nederland had gespeeld. In gesprekken met haar ontstond het idee de productie naar Muscat te halen, en wel om daar een hele Franse avond van te maken, inclusief Frans diner. Nicole heeft goede contacten met het Grand Hyatt, en zo zijn we daar terecht gekomen. Het is een succesvol concept gebleken.

Opera Muscat in ontwikkeling

Ik heb de Royal Opera House Muscat verschillende keren bezocht en vind het een schitterend gebouw, van binnen en van buiten. Algemeen directeur Umberto Fanni heb ik ook een aantal keren ontmoet en die gesprekken waren heel aangenaam. Wij kennen elkaar van een zangerscompetitie in Verona waar hij voorzitter van de jury was. Hij is bezig een verbinding te zoeken tussen de cultuur van Oman en de klassieke opera, en dat is een heel goed idee. Er zijn verschillen tussen Arabische klassieke muziek en de klassieke muziek van ons continent, maar ook grote overeenkomsten. De luit, een belangrijk instrument in de late middeleeuwen en de barok, is een rechtstreekse afstammeling van de Arabische oud.

De Opera van Muscat kan een interessant operahuis worden en ik hoop dat van harte. Wellicht kan ik bij die ontwikkeling een rol spelen: ik heb vorig jaar een masterclass gegeven op de muziekschool van de Sultan en dat was een erg leuke ervaring. Voor herhaling vatbaar!

Op safari in Tanzania

Door Lydia Venema

Op weg naar wild

De eerste nacht slapen we in Arusha waar we een briefing krijgen over de safari, de malariagebieden en de tsetseevlieg, een soort steekvlieg maar dan veel erger, waar we ons op dat moment nog geen voorstelling van kunnen maken! Later in de Serengeti krijgen we helaas 2x met zo'n plaag te maken en voordat de ramen en het dak van de auto dicht zijn, zijn er al tientallen binnen en kan het gevecht beginnen.

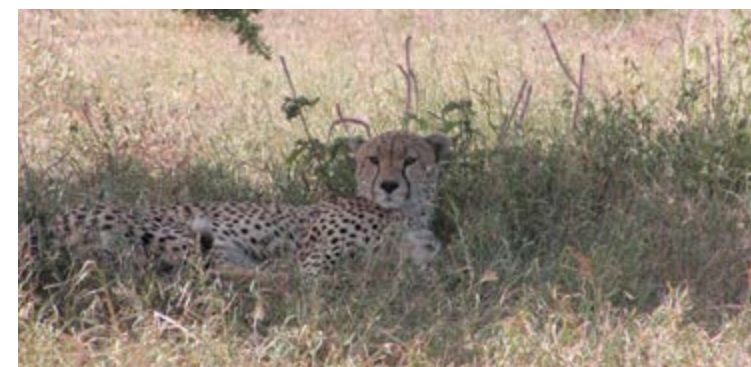
De volgende dag gaan we echt op pad richting het Tarangire National Park. Onderweg vallen ons de vele kudde op die worden gehoed door de Masai, vaak zijn het nog kinderen. Bij de ingang van het park staan een paar jongens in het zwart gekleed met een wit geschilderd gezicht. Het zijn jonge Masai, van ongeveer 17 jaar oud en ze zijn in de maanden van hun initiatie. Ze moeten een tijd in het wild leven en voor zichzelf zorgen. En natuurlijk mag je ze fotograferen, mits je ze betaalt. We leren al snel dat je echt overal voor moet betalen in Tanzania.

We rijden het park in en zien olifanten, giraffes, struisvogels, gazelles, impala's, wrattenzwijntjes, zebra's en zelfs leeuwen, een prachtig gezicht! In alle parken mag je alleen over de 'wegen' rijden, dat zijn onverharde paden en soms is het niet meer dan een karrespoor. We kwamen een keer vast te zitten in een diepe kuil op een karrespoor, midden in het Tarangire park. De mannen hebben eerst geprobeerd de achterkant van de auto los te graven, onder toezicht oog van een olifant, maar dat hielp niet genoeg en dan komt de off-road ervaring uit Oman goed van pas.

Nadat we een paar jaar geleden in Zuid-Afrika op vakantie waren geweest, bleef de gedachte hangen dat we nog eens ergens anders in Afrika op safari wilden gaan.

Dit jaar was het zover, in de paasvakantie zijn we met z'n vieren naar Tanzania geweest! Normaal gesproken regelen wij onze vakanties van begin tot eind zelf, maar deze keer kozen we voor gemak; we hebben een kant-en-klare safari geboekt bij een Nederlandse organisatie, en de vlucht vanuit Oman naar Kilimanjaro via Qatar Airways. De safari was van begin tot eind prima geregeld en de hele week toerden we rond in een voor safari's aangepaste Toyota Landcruiser waarvan het dak open kan, met een chauffeur die ook je gids is.

In april is het regentijd in Tanzania, maar wij hebben daar weinig van gemerkt. Het was prachtig weer met af en toe 's avonds een bui. Doordat het regentijd was, was het laagseizoen en dus rustig in de parken. Wij vonden het prima zo!

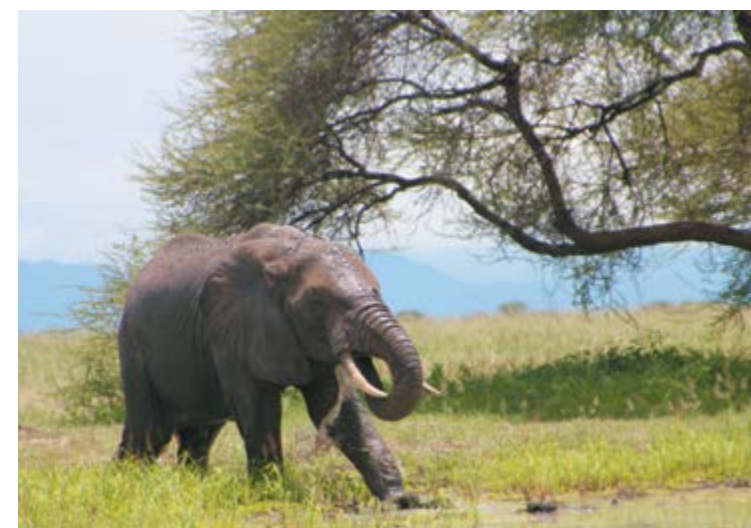
Dankzij de aanwijzingen van Johannes kreeg de chauffeur de auto na een tijdje uit de kuil!

Serengeti en Ngorongoro

De volgende dagen rijden we via Lake Manyara National Park naar de Serengeti. Wat een uitgestrekte vlakte! Onderweg zien we, waar ik op gehoopt had, de migratie van de gnoes en zebra's en heel veel ander wild natuurlijk. De dagen in de auto zijn wel lang en de wegen stoffig. Maar we hebben geluk en zien veel bijzondere dieren zoals 'tree climbing lions', een cheetah die ligt te luieren onder een struik, jonge leeuwjes en babyolifantjes van ongeveer 6 weken oud, en grazende nijlpaarden. Maar ook een groepje hyena's die het op een pasgeboren buffel hebben voorzien.

We sluiten de safari af in de Ngorongoro krater, een ingestorte vulkaankegel waarvan de rand op 2200 meter hoogte ligt. Via een steil off-road pad daal je af naar de krater die weer een groot natuurpark is. De leeuwen liggen hier gewoon op de weg en maken zich nergens druk om. We spotten twee zwarte neushoorns en daarmee hebben we The Big Five gezien.

De safari komt ten einde en wij zijn een onvergetelijke ervaring rijker! Tot slot vliegen we vanaf de airstrip in Arusha met Precision Air naar Zanzibar waar we een aantal nachten blijven om het stof van ons af te spoelen en te relaxen.

Nieuws van de Nederlandse ambassade in Oman

السفارة الهولندية

Wie weet wat de ambassade zoal doet?

Deze vraag vormde het startpunt voor twee interactieve informatiebijeenkomsten met Nederlanders in Muscat (16 februari) en Sohar (22 maart).

Tijdens deze avonden voor in totaal ruim 100 geïnteresseerde Nederlanders gaf Bart Beltman, onze plaatsvervangend Chef de Poste, inzicht in het brede werkterrein van de ambassade, en de wijze waarop het ambassadeteam hierop actief is. Aan bod kwamen o.a. onze inspanningen om de bilaterale politieke relaties soepel te houden, de wijze waarop wij het Nederlandse bedrijfsleven helpen om kansen te benutten en problemen

op te lossen, onze inzet om ondernemerschap in Oman te bevorderen, onze consulaire dienstverlening alsmede aandachtspunten rond de veiligheidssituatie in Oman.

Beide bijeenkomsten werden afgesloten in een informele sfeer: onder het genot van een drankje was er uitgebreid gelegenheid om na te praten en waren meerdere collega's van de ambassade beschikbaar voor meer persoonlijke vragen en advies.

Via deze weg willen wij het Holland Comité (Kariénke Boeijinga-Querner in het bijzonder) en de familie Kiers in Sohar hartelijk danken voor de co-organisatie van deze bijeenkomsten.

De ambassade heeft niet één, maar maar liefst twee nieuwe websites!

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en alle ambassades van Nederland hebben sinds kort twee compleet vernieuwde, modern en fris uitziende websites. De website www.Netherlandsworldwide.nl is speciaal bedoeld voor Nederlanders en is beschikbaar in het Nederlands en Engels. De andere website, www.Netherlandsandyou.nl is bedoeld voor buitenlandse bezoekers, en is ook beschikbaar

in andere talen.

De websites zijn ontworpen om het gebruik ervan, ook door de Nederlandse gemeenschap in Oman, te verbeteren. Zo zijn de nieuwe websites ontworpen voor gebruik op zowel desktop als mobiele apparaten, is de navigatie verbeterd en wordt de informatie helder gepresenteerd.

Wij nodigen u graag uit om gebruik te maken van deze websites. Uw ervaring en andere feedback ontvangen we graag, liefst per e-mail (MUS@minbuza.nl).

24/7 BZ Informatieservice

Kompas, het online crisisregistratiesysteem van het ministerie van Buitenlandse Zaken, is komen te vervallen per 25 april 2017. Hiervoor in de plaats is de 24/7 BZ Informatieservice gekomen. Ook met de 24/7 BZ Informatieservice kunt u gegevens van uw verblijf in het buitenland doorgeven en via e-mail attenderingen ontvangen bij aanpassing van een reisadvies. Wanneer er een crisissituatie in Oman plaatsvindt ontvangt u een sms-bericht van Buitenlandse Zaken. Daarnaast kunt u zich

registreren om berichten te ontvangen over bijvoorbeeld door de ambassade georganiseerde social events.

Wilt u gebruik maken van deze service dan dient u zich hiervoor te registreren, ook als u al geregistreerd was in het Kompas registratiesysteem. Aanmelden kan eenvoudig via de onderstaande link.

<https://informatieservice.nederlandwereldwijd.nl>

Koningsdag 2017 borrel op de ambassade

Foto's door Jaap van Dijk

Nieuws van de Nederlandse ambassade in Oman

Beste Nederlanders in Oman,

Het is al weer bijna vier jaar geleden dat we in Oman aankwamen. Naast de reguliere update van de ambassade in de Raskrabbel wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om alvast afscheid van u te nemen. In juli vertrekken wij naar Jordanië.

Het is een ontzettend fijne tijd geweest. Oman is een werkelijk prachtig land met natuurschoon, een roemrijke geschiedenis, karakteristieke architectuur, andere culturele uitingen en goede voorzieningen. We zullen bovenal de uitermate vriendelijke bevolking niet vergeten.

Als Nederlandse gemeenschap heeft u, op verschillende manieren en op eigen wijze, een bijdrage geleverd aan o.a. uw bedrijf, uw gezin en kinderen, aan het sociale leven van de gemeenschap en, in meer algemene zin, aan de positie en economie van Nederland en de verdere ontwikkeling van het Sultanaat. De rol van de meereizende partner wil ik niet onbenoemd laten, aangezien het feit dat velen van ons hier zo goed draaien, vaak mede te danken is aan de inzet van de partner.

Uw actieve instelling is niet onopgemerkt gebleven. Nederlanders liggen goed in Oman. Mijn gesprekspartners zijn erg positief over uw inzet, kennis en kunde. Hoe vaak wordt mij niet verteld dat "je op Nederlanders kunt rekenen, dat ze geen politieke agenda hebben en dat ze dingen voor elkaar krijgen die voor onmogelijk werden gehouden"?

De ambassade heeft weliswaar een andere rol, maar zet zich eveneens in om een bijdrage te leveren aan het Nederlandse belang en aan dat van Oman. Die twee gaan vaak goed samen.

In drie jaar tijd is het aantal visa aan Omanieten verdrievoudigd. Dat is positief, ook voor de Nederlandse economie. Het aantal Nederlandse toeristen in Oman laat echter een lichte afname zien. Dat is overigens niet geheel verrassend: Nederlanders gaven door de financiële crisis minder geld uit aan reizen. Het aantal Nederlandse expats in het Sultanaat loopt lichtjes terug. Het aantal consulaire gevallen – Nederlanders in problemen die hulp van de ambassade behoeven – is helaas bijna verviervoudigd ten opzichte van 2014, deels ten gevolge van de crisis in Jemen.

Het economische werk is fors gegroeid, waaronder 2,5 keer zo veel vragen over handel en investeringen in Oman in 2016 ten opzichte van het jaar daarvoor. De ambassade, zo nodig met inzet van "Den Haag", vervult haar faciliterende rol op economisch gebied zo goed mogelijk. Zo heeft in het afgelopen jaar een aantal zeer grote investeringsprojecten onze aandacht gevraagd. Het resultaat is – zeker ook dankzij de inzet en kwaliteit van het bedrijfsleven – zeer positief: er is voor meer dan een miljard Euro aan Nederlandse contracten (exclusief Shell) binnengehaald. Enkele nieuwe trajecten lopen nog.

Nederland is handelspartner nummer één van Oman in Europa, o.a. ook door de rol van Rotterdam en Schiphol als Gateways to Europe. Tegelijkertijd is het nog steeds belangrijk om te benoemen dat kleine bedrijven grote moeite hebben om op de Omaanse markt succesvol te zijn. De ambassade zet zich uiteraard in, maar ik wil ook via dit platform het belang van een goede lokale partner benadrukken.

De Nederlandse regering ziet een duurzame ontwikkeling van economie, particuliere sector, ondernemerschap en overheidsfinanciën als prioriteit in Oman. Zo is er expertise-uitwisseling tussen Nederland en Oman op het gebied van transport en logistiek. Een ander voorbeeld is het strategische partnerschap dat in maart dit jaar van start is gegaan om o.a. waterefficiëntie in Oman te bevorderen met behulp van de Nederlandse publieke en particuliere sector.

Jong ondernemerschap is eveneens een thema. Zo heeft een initiatief met Omaanse vrouwelijke vrijwilligers om de entree van vrouwen in de particuliere sector te bevorderen, enorme respons gekregen. Tevens is op Koningsdag, i.s.m. Riya-da, The Orange Hub geopend. Hiermee bieden we tijdelijke kantoorruimte en vergaderfaciliteiten aan voor Nederlandse ondernemers, om de Omaanse markt te verkennen en om in contact te komen met jonge, ondernemende Omanieten die eveneens zijn gehuisvest in de Omaanse incubator genaamd The Lounge. Als laatste wil ik de samenwerking noemen met het Erasmus Centre for Entrepreneurship en Zubair SEC. Samen onderzoeken zij welke delen van de waardeketen in de toerismesector geschikt zijn voor start-ups.

Sociale media zijn de sleutel tot succes in projecten en ze zijn daarnaast onderwerp van expertise-uitwisseling tussen onze landen. Sociale mediavrijheid enerzijds en anderzijds maatschappelijke veiligheid: het is een dilemma waar bijna alle samenlevingen mee worstelen. De Nederlandse politie, het OM en het bedrijfsleven hebben hun expertise in Oman gedeeld.

Dit was slechts een bloemlezing uit de ontwikkeling van de relatie tussen Oman en Nederland. Een relatie waarin u een cruciale rol speelt. Nederlandse en Omaanse belangen lopen vaak parallel en/of zijn complementair aan elkaar.

Tweede Kamerverkiezingen

Het is ondertussen alweer meer dan anderhalve maand geleden dat we allemaal naar de stembus mochten om nieuwe volksvertegenwoordigers te kiezen. De nieuwe Tweede Kamer is inmiddels geïnstalleerd en de coalitie-onderhandelingen zijn in volle gang.

Vanuit Muscat hebben we met 83 registraties en 53 uitgebrachte stemmen, waarvan er 50 geldig bleken te zijn, een (bescheiden) bijdrage geleverd aan dit democratische feestje. Stemmen tellen is overigens ingewikkelder dan het lijkt. Eerst moeten alle enveloppen worden geïnspecteerd. Daarna moeten alle stembewijzen worden ingescand en gecontroleerd, en moet de handtekening worden vergeleken met de handtekening op het aanvraagformulier. Als een document ontbreekt, niet overeenkomt of niet voorkomt in de lokale database, moet er navraag worden gedaan bij de Gemeente Den Haag.

De lokale kiescommissie, bestaande uit Emma Goelema, Nicole Wigny en mijzelf, is tot diep in de avond bezig geweest met het controleren en tellen van alle stemmen.

De uitslag van Briefstembureau Muscat is als volgt: de VVD kwam uit op 58%, D66 op 26%, PvdA en GroenLinks beide op 4%, de Christen-Unie, GeenPeil, Forum voor Democratie en de Partij voor de Dieren kregen ieder 2% van de stemmen. NB: dit zijn alleen de lokaal getelde stemmen. Briefstemmen die direct naar Den Haag zijn gestuurd, zijn niet meegenomen in deze telling. Helaas verliepen de verkiezingen ook in Muscat niet helemaal vlekkeloos. Een aan-

Ook voor wat betreft typische kwaliteiten zie ik complementariteit, zoals vriendelijkheid, onderling respect, waardering voor de lange termijn en strategie die hand in hand gaan met resultaatgerichtheid, efficiëntie, een 'can do'-mentaliteit en innovatief ondernemerschap.

Ik wil u hartelijk bedanken voor de samenwerking, uw inzet en de gezelligheid. En ik hoop u elders op deze wereld weer te ontmoeten.

Barbara Joziassie
Ambassadeur

tal landgenoten in Oman ontving hun stempas te laat. Anderen (waaronder ikzelf) ontvingen helemaal geen stempas van de Gemeente Den Haag. Onze collega's in andere landen hadden te maken met vergelijkbare problemen. We hebben onze kritiek doorgegeven aan de Gemeente Den Haag. Er is ons beterschap beloofd voor de volgende verkiezingen. Tenslotte wil ik Emma, Nicole en de andere vrijwilligers hartelijk bedanken voor hun inzet (en geduld)!

Tim Goudsmid, voorzitter van het Briefstembureau Muscat en Tweede Ambassadorssecretaris van de ambassade in Muscat

R Restaurant Review

Door Linde Harpenslager

Nieuwe restaurantjes uitproberen vind ik altijd leuk, dus toen de Raskrabbel vroeg of ik dit keer een review wilde schrijven over dit restaurant: ja graag!

Als je op de Expressway rijdt richting Ghala, zie je een megabord 'LAVAL' staan en als je die richting op kijkt, zie je eigenlijk niet zoveel. Ik ben er ooit eens geweest voor een cocktail (ja ze hebben een licentie!) maar nog niet eerder gegeten. Vanwege dat ene bezoekje én via vrienden wist ik dat er een smart casual dresscode is.

Ondanks dat grote reclamebord is het even zoeken naar de goede afslag (voor je het weet rij je er voorbij), en dan parkeren. Het restaurant ligt midden op de golfbaan. Bij binnenkomst is er links een golfwinkel en rechtdoor het restaurant. Op de muur zit een groot kunstgrasveld zodat je niet vergeet dat je op een golfcourse zit. Nadat je een soort ijzeren gordijn bent doorgelopen, kom je bij een kleine receptie en word je naar een tafeltje begeleid. Binnenin is het strak en modern aangekleed; er hangt een lounge-achtige sfeer en dat hoor je ook aan de muziek die er gedraaid wordt. Er staan zowel binnen als buiten tafels om aan te eten en er is zelfs plek om te dansen (of je gaat aan de bar hangen). Op donderdag- en vrijdagavond zijn er feestjes met een DJ en volgens de Facebookpagina zijn die in verschillende thema's.

Overdag is het eetgedeelte alleen beneden, maar 's avonds openen ze het dakterras en kun je daar ook terecht.

Het menu is divers en er zijn ook een aantal vegetarische gerechten te bestellen. Helaas is er geen aparte lunchkaart met bijvoorbeeld broodjes of salades. Dus lunchen doe je meteen met een pasta of een biefstuk.

De prijs-kwaliteitverhouding is prima, maar het is niet heel erg bijzonder. De bediening is uiterst vriendelijk en attent. Ze zorgen ervoor dat je niets tekort komt en zijn in voor een praatje. Het uitzicht op de golfbaan is heel mooi, je kan ver kijken en in het donker is de golfbaan ook verlicht. Het restaurant ligt in een soort dal, waardoor je lekker rustig zit.

Kortom: je kan er leuk en relatief goed eten met een aangenaam uitzicht, maar echt bijzonder is het niet. De sfeer maakt wel veel goed en je kan meteen door voor een avondje uit!

LAVAL

RESTAURANT LOUNGE

Muscat's Best Restaurant Lounge for Fine Dining, Nightlife & Music

Vrijmarkt 2017
foto's Monique Oink

Ik en mijn hobby

Muscat Singers

Door Hanna van der Lande
Foto's Nicole Beex

Mijn grote hobby is zingen. Ik heb altijd gezongen in koren; van klassiek en close harmony tot een popkoor. Soms zong ik ook als solist. Muziek maken hoorde bij mijn familie en opvoeding. Mijn vader was organist, mijn moeder zong graag en al mijn broers en zussen speelden een instrument en daarbij werd veel gezongen. Volgens mijn moeder zong ik eerder dan dat ik sprak. Er was altijd muziek in huis. Op mijn vierde begon ik met piano spelen, daarna heb ik nog een tijdje hobo gespeeld, maar vanaf mijn achttiende raakte ik in de ban van het zingen. Toen ik hoorde dat we naar Oman zouden verhuizen, heb ik vanuit Nederland al gekeken of er in Muscat een koor was, en vond The Muscat Singers. De foto's op de website toonden in het zwart geklede mensen in redelijk statige posen, dus ik was eerst een beetje huiverig dat het een stijve bedoening zou zijn – maar dat bleek gelukkig anders te zijn. Dus zing ik al weer een paar jaar met veel plezier bij dit koor. En wat een voorrecht: na twee jaar werd ik benaderd om voorzitter te worden.

Volwassen expatkoor

The Muscat Singers is opgericht in 1974 door een groepje Britse vocale enthousiastelingen. Het koor is door de jaren heen enorm gegroeid en heeft op diverse locaties rondgezworven, totdat het bij TAISM onderdak kreeg. We treden op voor klein en groot publiek en op formele en informele gelegenheden. Het is het enige expatkoor voor volwassenen in Muscat. Sommigen hebben jarenlange ervaring met zingen in koren, terwijl het voor anderen het allereerste koor is. The Muscat Singers is een warm en gastvrij ensemble voor wie geniet van samen zingen en nieuwe vrienden maken. Als koor hebben we twee seizoenen per jaar, die resulteren in een lenteconcert begin mei en een winter/kerstconcert begin december. Je kunt per seizoen beslissen of je meedoet. Elk seizoen kent twaalf repetities, op de zondagavond in TAISM. In de kerstperiode zingen we traditiegetrouw op de Britse Ambassade en helpen we het Hyatt Hotel in hogere sferen door

kerstliederen te zingen. We vragen een bijdrage van 10 rial per seizoen voor bladmuziek, zaalhuur voor het concert en andere kosten.

Goed voor body and mind

Zingen maakt me vrolijk en gelukkig! Het is wetenschappelijk bewezen dat door te zingen endorfine en antistresshormonen vrijkomen, waardoor je je beter voelt. Bovendien is het gezond voor hart en longen. Zingen traint je hersenen en concentratie. Door een goede houding en betere zuurstofcirculatie heeft het ook een helend effect op pijn. Er worden nog veel meer voordelen aan toegeschreven, zoals een positieve bijdrage aan de emotionele ontwikkeling. Naast die gezonde effecten, is het ook gewoon heel leuk om samen met anderen muziek te maken. Samen een nieuw muziekstuk ontdekken: wat wil de componist met dit stuk? In welke tijd is het geschreven? Om welk genre gaat het? Samen oefenen, 'noten stampen' zoals dat heet, om er daarna echt muziek van te maken is een prachtig proces. Geholpen door een vaste pianist die alles voorspeelt, wordt het makkelijk studeren. Daarbij wordt ook veel gelachen, zeker als je fout zingt of de dirigent een trucje uithaalt. En dan, na een aantal repetities, wordt het opeens wat. Je voelt dat het oefenen z'n vruchten afwerpt, want ineens hoor je dat je met z'n allen echt muziek maakt. Dat geeft een gelukzalig gevoel, een belevenis die iedereen een keer mee zou moeten maken. Tijdens een concert komt alles bij elkaar, het koor neemt je mee naar hogere sferen, je ziet het publiek genieten en daarna word al je inzet beloond door het applaus.

Voor deelname aan The Muscat Singers hoef je geen muziknoot te kunnen lezen. Ons repertoire is heel divers. Het is een heerlijke groep mensen van allerlei nationaliteiten, waaronder de zes andere Nederlanders die zich op deze pagina voorstellen.

Op zondagavond 10 september om 19:30u start het kerstseizoen met The Muscat Singers. Kom geheel vrijblijvend een keer kijken op TAISM. Je bent van harte welkom!

Marleen Braun

"Zolang ik mij kan herinneren, heb ik in koren gezongen. Door het muzikale beroep van mijn vader, speelde zingen van jongs af aan een centrale rol in mijn leven. Dus toen ik ging studeren was het logisch dat ik lid werd van een studentenkoor. Sindsdien ben ik, waar mogelijk, blijven zingen. De reden dat ik tot op de dag van vandaag in koren zing is tweeledig. Allereerst is het een genot om samen met anderen muziek te maken, naar elkaar te luisteren en te horen hoe een lied langzaam een geheel wordt. Daarnaast kan ik binnen een koor altijd goede vriendschappen sluiten. Dat heeft vast te maken met het delen van een passie!"

Kees Veeken

"Ik zit sinds najaar 2015 bij The Muscat Singers. Daarvoor heb ik ongeveer vier jaar bij een koor in Nederland gezongen. Ik ben een laatbloeiër, want pas op mijn 55e ben ik gaan zingen. Kortom, je bent nooit te oud om mee te doen! The Muscat Singers legt de lat wel een stuk hoger dan ik in Nederland gewend was: ieder half jaar een compleet nieuw repertoire. Maar ik heb gemerkt dat mijn zangbroeders en -zusters heel wat valse noten goed verdragen. Ook geeft het een behoorlijke kick als je al dat nieuwe materiaal na een paar maanden oefenen toch ineens redelijk beheerst en best een aardig concert ten gehore kunt brengen."

Johannette Nichols

"Als exchange-student in de VS, zong ik voor het eerst in een groot koor. Ik mocht meedoen omdat ik in mijn High School 'Music' als vak gekozen had. Het repertoire was ambitieus, we zongen bijvoorbeeld delen uit de 'Messiah' van Handel. Het leuke was dat we vaak met de Music Class naar concerten in New York City gingen. Daarna zong ik in een klein koortje van St James Voorschoten en gingen we vaak naar klassieke concerten in Amsterdam en Leiden. Nu zing ik sinds januari 2017 bij The Muscat Singers. Het was aanvankelijk een goede afleiding voor mij, want ik wachtte hier in Oman op de komst van mijn eerste kleinkind, maar daarnaast is het ook een leuke en ontspannende bezigheid. Hoewel het

ook een uitdaging is, want we krijgen iedere week huiswerk en er wordt veel van ons verwacht tijdens de repetities. Dit vanwege onze reuze ambitieuze dirigent Andrew."

Leon van Velzen

"Toen ik in januari 2014 voor mijn werk naar Oman werd uitgezonden, vond ik het moeilijk om afscheid te nemen van mijn koren in Nederland. Al op jonge leeftijd was ik bezig met muziek, eerst voornamelijk op viool, en vanaf mijn studententijd ook zingend in koren. Na een korte zoektocht op het internet vond ik The Muscat Singers. Ik kon direct instromen en meedoen met het voorjaarsconcert. Ik moest wel even wennen aan het repertoire, omdat ik in Nederland meestal alleen zwaardere, klassieke stukken deed, terwijl Muscat Singers juist meer licht klassieke en populaire stukken zingt. Het is voor mij de ideale afleiding om alle zorgen van de werkdag in één keer te vergeten. Werkend in een voornamelijk Omaanse omgeving, is de wekelijkse repetitie voor mij een soort thuis komen, terug naar mijn eigen culturele wortels, met gelijkgestemde mensen. Ik merk nu dat ik zelfs mijn vakanties of andere tripjes naar Nederland zo plan dat ik zo min mogelijk repetities mis!"

Liesbeth Intven

"Ik ben gaan zingen toen ik 15 jaar was, bij een heel gezellig jongerenkoor dat later een musicalkoor werd. Ook heb ik in deze jaren zangles gevolgd, waar ik natuurlijk door de jaren heen erg veel aan heb gehad. In Nieuw-Zeeland ben ik in een a-capella-dameskoor terecht gekomen, wat ook weer een hele nieuwe ervaring was, zo zonder band! Na bijna drie jaar in Muscat te hebben gewoond, heb ik toch de stoute schoenen maar weer aangetrokken en nu ben ik sinds januari 2017 lid van The Muscat Singers. Een gezellige, gemêleerde groep van enthousiaste zangers en zangeressen, die het allemaal heel fijn vinden om samen te zingen. Het leuke is dat je twee keer per jaar naar een uitvoering toewerkt. Tegen iedereen die van zingen houdt, zou ik zeggen: kom eens kijken en zing eens mee!"

Plug me in Oman

Door Wiebe Wakker
Foto's Agnes van der Gaag

Met zijn gesponsorde en opvallende 100% elektrische blauwe Volkswagen rijdt hij van Nederland naar Australië. Zonder geld op zak, want de 30-jarige Wiebe Wakker reist van stopcontact naar stopcontact, leeft van aangeboden maaltijden en slaapt onderweg bij mensen thuis. Zijn doel? Laten zien dat duurzaamheid heel leuk kan zijn, en mensen inspireren om duurzamer te leven. Zijn missie bracht hem in maart ook naar Oman, waar Wiebe Wakker de nodige aandacht kreeg in de media. Dat hij net rond Dutch Night in Muscat was, is natuurlijk een kwestie van 'perfect timing'.

Plug Me In is een reis van Nederland naar Australië in een elektrische auto. Ik reis zonder geld en ben geheel afhankelijk van de energie die mensen mij aanbieden op mijn website plugmeinproject.com. De website biedt mensen de mogelijkheid mij te ondersteunen met een maaltijd, slaapplek of stroom voor de auto. Afhankelijk van deze aanbiedingen wordt ook de route bepaald, want ik reis letterlijk van stopcontact naar stopcontact. Het doel van de reis is om te onderzoeken hoe de wereld zich ontwikkelt op het gebied van duurzaamheid. In alle landen die ik aandoe, bezoek ik verschillende duurzame initiatieven en organisaties die actief zijn op het gebied van duurzaamheid, om van hen te horen wat zij daarvoor verstaan en wat dat voor hun inhoudt. Daar schrijf ik vlogs over en maak ik video's van die ik online deel.

Afstudeerproject

Ik ben een fanatiek reiziger en word geïnspireerd door mensen die op een unieke manier over de wereld reizen. Ooit heb ik bedacht dat ik ook zo'n bijzondere reis wou maken, maar ik had

geen idee hoe, wat of wanneer. Na een lange reis door Australië, ben ik Event Management gaan studeren aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Daar leerde ik veel over storytelling, marketing, belevenissen creëren, etcetera. Toen zijn de eerste ideeën zich gaan vormen. Voor mijn afstudeerproject in 2015 had ik de mogelijkheid mijn eigen project op te zetten. Ik heb mijn docenten zo ver gekregen dat ik een reis mocht gaan organiseren. Ik wou graag een roadtrip maken, omdat mij de vrijheid daarvan zo aantrekt. Ik dacht: waarom zou ik dat niet doen met een elektrische auto? Dan koppel ik daar mijn eigen interesse in duurzaamheid aan vast. Uiteindelijk is daar 'Plug Me In' uit ontstaan.

Drie B's

Nadat het idee was geboren, kwam de uitwerking. Ik ben begonnen met het maken van een doordacht plan, een website en het zoeken van sponsors. Uiteindelijk is mijn reis begonnen op 15 maart 2016 in Houten, in de garage van Electric Cars Europe. In deze garage is mijn Volkswagen omgebouwd tot de helderblauwe auto waarmee ik deze 1,5 jaar durende reis aandurfde. Ze heeft een 150kw motor met 200hp en een topsnelheid van 260 km per uur. Als die volledig is opgeladen, rij ik zo'n 200 kilometer. Ik heb berekend dat ik de auto op mijn reis dus minimaal 200 keer moet opladen. Dat betekent dat ik tijdens mijn reis voortdurend op zoek ben naar drie B's: bed, breakfast and batteries. Daarvoor gebruik ik mijn website, Facebook, Twitter en Instagram. En ik moet zeggen: tot nu toe lukt dat aardig!

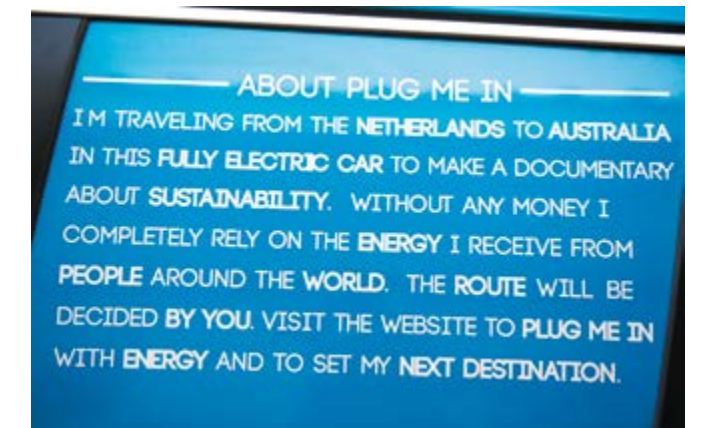
Overall adresjes

Mijn verhaal verspreidde zich snel via social media, met name onder de mensen die elektrisch rijden. De eerste vier maanden heb ik zonder problemen elke dag van stopcontact naar stopcontact gereden, allemaal bij mensen die mij online aanboden dat ik wel bij hen mocht langskomen. Vanaf Finland en Rusland werd het moeilijker. Daar moest ik regelmatig letterlijk bij iemand aankloppen om te vragen of ik daar de auto kon laden of een hapje mocht eten. Ik kwam erachter dat dit overall heel makkelijk gaat: mensen helpen graag anderen, ook al spreken we niet dezelfde taal. Wat ik nu doe voordat ik een land binnenga: ik post een bericht op Facebook met de oproep dat ik naar bijvoorbeeld India ga en vraag of hier mensen zijn die mij kunnen inpluggen. Mijn volgers delen dit bericht en taggen mensen die zij hier kennen. Zo kom ik vaak aan adresjes. Intussen heb ik 23 landen bezocht. Iran was voor mij wel het meest unieke en speciale land. Tot nu toe heb ik namelijk de meeste aanbiedingen ontvangen uit dit land, ruim 100. Dat vond ik heel speciaal, zeker omdat social media hier gefilterd worden. Ik wist weinig van Iran en was zeer onder de indruk van de manier waarop ik werd ontvangen door de Iraniërs. Iedereen was supervriendelijk en gastvrij. Ook de natuur, met zijn enorme woestijnen, en de cultuur spraken mij erg aan.

Nederlands feestje in Oman

Voordat ik naar Oman kwam, ben ik heel lang in de VAE geweest. Ik wou graag naar Oman, maar kon steeds geen tijd vinden. Mijn volgende stap vanuit Dubai was om India te bereiken, maar ik kon het visum niet op tijd regelen. Daarom liep ik het risico dat mijn 90-daagse visum verstreek, en ben ik naar Oman 'gevlucht' om wat dagen op te sparen. Met mijn actieradius van 200 kilometer rij ik niet even van Dubai naar Muscat, maar moet ik meerdere stops doen. Ik heb eerst een nacht in Sohar geslapen en ben daarna doorgegaan naar Muscat. De Muscat Daily schreef een artikel op de voorpagina over mij en daardoor was ik al snel bekend hier. Ik heb veel presentaties gegeven op scholen. Ik had dat al eerder gedaan op universiteiten en bij bedrijven, maar nooit eerder voor kinderen van 3 tot 10 jaar. Het was heel leuk om te doen en ze stellen hele grappige vragen. Veel Nederlanders nodigden mij uit in Muscat: zo sliep ik eerst een nacht bij Annet en Bert en belandde ik daarna bij

Agnes en Goos. Met iedereen heb ik wel een tripje gemaakt, naar onder andere de Souq. Ik ben zelfs uitgenodigd voor de Dutch Night! Mijn auto mocht ik hier bij de entree parkeren, dat vond ik mooi. Ik heb goed begrepen dat dit het beste feest van Muscat is! Heerlijk om zoveel Nederlanders bij elkaar te hebben. Na zoveel landen bezocht te hebben, merk ik toch wel dat ons volk het beste kan feesten. En na een jaar uit Nederland te zijn geweest, smaakten die bitballen en het bier erg goed!

Social enterprise

Na Oman ben ik teruggegaan naar Dubai. Van daaruit ben ik naar Mumbai gereisd. Mijn trouwe elektrische auto is vanuit Dubai per boot naar India vervoerd. Momenteel reis ik door India en ik moet zeggen: dat is een hele uitdaging! Na India staat Bangladesh op de planning. Van daaruit probeer ik via Myanmar, Thailand, Maleisië, Singapore en Indonesië uiteindelijk Australië te bereiken. Ik ben heel erg gefocust om dat einddoel te bereiken en probeer nog niet zoveel na te denken over wat er daarna komt. Ik leer op deze reis ontzettend veel over duurzaamheid en heb ik wat ideeën opgedaan voor een social enterprise. Want met name de sociale kant van duurzaamheid spreekt mij aan en daar wil ik graag iets mee doen. De auto gaat vanuit Sydney naar Nederland en gaat daarna terug naar Marcel van Bundles die mij de auto uitgeleend heeft. Ik verwacht dat ik rond de winter van 2017 weer in Nederland terug ben.

Wil je Wiebe's duurzame reis volgen? Kijk dan op www.plugmeinproject.com of volg hem op Facebook, Twitter of Instagram.

Zomaar een dagje 'off the road' rond Muscat

Door Goos Bakker en Agnes van der Gaag

Waar het organiseren van een Women Only Weekend al niet goed voor is: op zoek naar leuke routes op niet te lange afstand van Muscat, kom je op verrassend mooie plekken uit. Dus heb je zin om niet zo ver te rijden, maar wil je wel even lekker met het gezin 'off the road'? Dan is deze dagtocht misschien een idee. De tocht begint in Muscat en voert via Fanja, over kleine tracks en af en toe wat asfalt, naar Nakhal.

Door bergen, wadi's en mooie dorpjes

Het beginpunt is de afslag naar Saal op het industrieterrein van Ghala (waypoint 625429mE; 2596854mN). De dames die aan de WOW 2017 meededen moesten hier allerlei puzzels oplossen, maar dat laten we nu achterwege! Neem de afslag Al Ansab vanaf de Muscat Express Highway, en blijf de weg volgen naar Ghala. Op een gegeven moment kom je uit bij een rotonde met een grote cementfabriek aan je rechterhand. Rechtdoor bij deze rotonde en de weg volgen tot het genoemde waypoint (vanaf nu: WP). Saal is een heel klein dorpje met falaj en dadelplantage. Bij WP 624270mE; 2593928mN gaan we het asfalt af en rijden via een track de bergen in. Het is trouwens ook leuk om de auto bij Saal neer te zetten en daar langs de falaj te wandelen, de wadi in. Maar nu eerst terug naar de track die wij volgen. Deze loopt evenwijdig aan route 15, de snelweg naar Nizwa, richting Fanja en voert over een paar bergkammen, door nauwe wadi's en een paar kleine dorpjes.

Blijf de track volgen tot WP 618925mE; 2588506mN. Bij dit punt gaan we naar rechts en wordt de weg wat minder goed - maar is nog wel herkenbaar als weg! Via WP 618657mE; 2589488mN kom je uit bij een verlaten steengroeve. Steek die over en vervolg de track, echt offroad op sommige stukken, en zo kom je via drie waypoints (617586mE; 2592372mN / 616629mE; 2592526mN / 615436mE; 2592734mN) uit in Wadi Fanja.

Vervolg de wadi onder de brug door (weer eens wat anders dan er overheen!), en ga zodra het kan links de wadi uit en Fanja in. Rij achterlangs het oude Fanja via de mooie dadelplantages en vervolg de weg richting Buwah. De weg slingert door wat lage heuvels. Sla na flink wat kilometers links af bij WP 602922mE; 2601180mN.

Ogen open voor de Jeep, lokale kunst en de veiligste weg

Vervolg de weg door de wadi en dan linksaf een klein dorpje in. Juist als de weg een scherpe bocht naar links maakt, ga rechtsaf, naast een huis. Ga deze matige track op tussen de huizen door, langs de geiten en een oude les-Jeep met 85.000 km op de teller. Vervolg de track tot een T-kruising waar je links af slaat op, nog steeds, gravel. Uiteindelijk komt deze track uit bij het dorp Taww; vergeet niet even te stoppen bij het ingevallen huis met de mooie muurschilderingen (WP 598598mE; 2599039mN). Hier kom je weer op het asfalt en blijf je de weg vervolgen tot je uitkomt op de oude weg tussen Fanja en Nakhal.

Hou links aan en vervolgens weer links bij de volgende rotonde, richting het plaatsje Bani Na'ab. Rij door het dorp richting de bergen totdat het asfalt ophoudt. Sla daar rechtsaf bij WP 592767mE; 2599142mN. Hier wordt het weer offroad. Vervolg de track, langs een boer Geert, de lage bergen in. Hier is het toch wel handig om de track te hebben (bij ons op te vragen). Blijf in ieder geval evenwijdig aan de elektriciteitsleidingen, tussen de bergen, richting Nakhal rijden. Op dit stuk zijn er veel leuke plekjes om een stop te maken en de kinderen rond te laten rennen.

Uiteindelijk kom je via het elektriciteitsstation weer op de asfaltweg terecht. Meteen links deze weg oprijden, om vervolgens bij een scherpe bocht rechtdoor te gaan, de wadi weer in. Doe dit alleen bij WP 587311mE; 2590225mN!!! Dit vanwege de veiligheid: de andere track stopt abrupt op een paar meter hoogte. Onze track in de wadi loopt uiteindelijk weer omhoog langs de Nakhal schietbaan. (Nèt daarvoor loopt een track links de bergen in die uiteindelijk doodloopt... hebben we nog niet gedaan!). Via de schietbaan, die je aan je rechterhand houdt, kom je aan de achterzijde Nakhal binnen.

Historisch Nakhal

Als er nog tijd over is (bij de WOW was het toen ondertussen al 'nacht') is het, zeker met kinderen, leuk om achter in Nakhal door de plantages wat rond te dwalen. De track en fotoroute van dit deel kan worden opgevraagd bij de redactie.

Nakhal (of NakhI, naar het Arabisch voor dadel) is een oase gelegen aan de voet van het Al Hajjar gebergte en staat bekend om zijn warmwaterbronnen, de Ain a'Thawwarah, die ontstaan zijn uit een ondergrondse rivier. Volgens geologen zorgt een 'foutje' in de kalksteenformatie ervoor dat deze bron al eeuwenlang zijn 38 graden warme water naar de oppervlakte brengt en zo gebruikt kan worden voor drinkwater en irrigatie.

Het imposante fort in Nakhal is gebouwd op een rotsheuvel. Het hoogste punt van dit fort ligt op 61 meter. Dit fort stond bekend om zijn goede verdediging en werd gebouwd voor bescherming van de dadelplantages en de handelsroute vanaf Nizwa naar de kust. Door de eeuwen heen is het verschillende malen gerenoveerd en werden door de desbetreffende heersers diverse constructies toegevoegd. Zoals in veel forten of kastelen in Oman hebben de mannenvertrekken, in tegenstelling tot die van de vrouwen, de beste plaats in het gebouw, waar ze optimaal verkoeld konden worden door gebruik van de wind. De huidige poort en uitkijktorens stammen uit 1834 en zijn toegevoegd door Sultan Said bin Sultan. De laatste grote restauratie vond plaats in 1990. De Wali van Nakhal woont niet meer in het fort, maar in de winter vindt er nog altijd minstens één keer per maand de barza plaats, de lokale vergadering onder leiding van de Wali, als vertegenwoordiger van de Sultan.

Vanaf Nakhal kun je vervolgens weer terug naar huis, of de bergen in en heerlijk kamperen in de diverse wadi's.

Mei 2017 RASKRABBEL 36

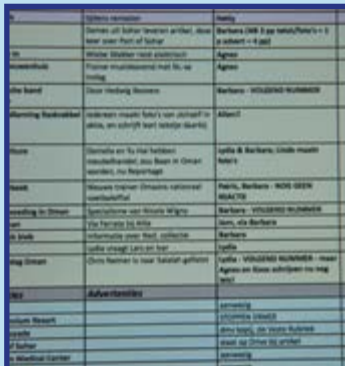
Mei 2017 RASKRABBEL 37

De Razende Raskrabbelaars

De eerste stap naar een nieuw nummer: redactievergadering!

Voor elke editie zijn zo'n 50 onderdelen nodig

Heel lief vragen of iemand iets wil schrijven

Lydia schrijft een artikel over...

Oh Sugar lee Hooper! de voorpagina moet ook nog..

We hebben nog lang niet alles binnen!

De tijd begint te dringen

Alle stukken worden nagekeken op taalfouten

...Tanzania!

Agnes op reportage

Team Sohar gaat ook aan de slag

Niemand zegt nee tegen Hanna

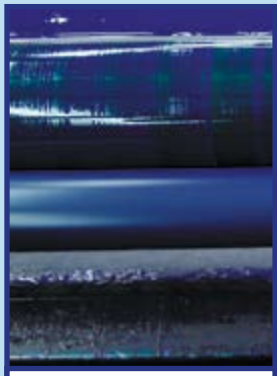
Effe appen met Linde: als je nou die advertentie daar zet, dan kan dat artikel naar voren, en dan..

De lay out is klaar, het bestand kan naar de drukker!

Overleggen met de drukker

Mag het iets minder blauw deze keer?

Als ik die eerste zin maar heb, dan komt de rest vast vanzelf...

Lydia aan het interviewen

Linde maakt onder-tussen wat foto's

Barbara werkt een op-genomen interview uit

De Raskrabbel is gedrukt!

Hetty zit klaar voor de distributie

De Raskrabbels op-halen bij de drukker

En dan begint het; plakken.. checken.. vouwen.. checken

Hanna heeft een heel goed idee!

Foto's foto's foto's: wie stonden er vorige keer al in?

Bellen bellen bellen: gaat het lukken voor de deadline?

De eerste artikelen worden opgemaakt

Eerst naar Outpost, dan naar PDO, de ambassade, de KLM...

En nog wat exemplaren op de post

De postbodes in Sohar aan het werk

Eindresultaat!

Sohar vertelt

Over Port of Sohar, een interview met Marc Evertse

Door Yvonne van Brussel, Ingrid Lansu, Jennifer Peeters, Ina van Marle, Barbara van Alphen en Suzan Begeer

Marc Evertse is sinds augustus 2015 executive commercial manager van Sohar Port and Freezone. "Voor mij persoonlijk is dat leuk, omdat ik in 2002 betrokken ben geweest bij de totstandkoming van de joint venture tussen Port of Rotterdam en de Omaanse overheid in dit havenavontuur: SIPC Sohar Industrial Port Company. Ik werk sinds 1991 bij Port of Rotterdam en ben nu gedetacheerd, in augustus dit jaar keren mijn vrouw en ik weer terug naar Nederland".

Kun je iets vertellen over het ontstaan van Port of Sohar?

De Omaanse overheid had in de jaren '90 besloten dat er een industriehaven moest komen in Oman. Men had daarvoor de locatie in Sohar uitgekozen, in een gebied dat toen nog niet sterk economisch ontwikkeld was. Het zou een enorme economische impuls geven aan de regio en dat heeft het ook gedaan. De Omaanse overheid zocht nog een partij om de haven te managen en dat is Rotterdam geworden. Toen Port of Rotterdam in 2002 ten tonele verscheen, waren in feite de golfbrekers, een aantal kades en steigers al gebouwd. Het land zelf was één grote zandvlakte, waar alleen nog kamelen liepen.

Welke belangrijke bedrijven zijn er in de haven?

De overheid had al vier grote industrieën aangewezen die zich hier moesten vestigen, waaronder de raffinaderij, nu Orpic. Dat waren, zoals dat heet, de launching customers van de haven. Daarvoor was een stuwadoor nodig om alle projectlading binnen te halen; het werd Steinweg uit Rotterdam. Steinweg behandelt ook allerlei andere soorten lading zoals auto's, droge bulk, staal en general cargo. Daarnaast was er natuurlijk een terminal nodig die alle natte bulk zou overslaan. Dat is een combinatie van Oiltanking en Odfjell geworden. De haven ging groeien, groeien, groeien en daardoor moest er ook een aparte containerterminal komen. Het Chinese Hutchison, ook bekend uit Rotterdam, is de containers gaan overslaan. Hutchison behandelt nu 650.000 containers per jaar, maar heeft de ruimte om naar 1,5 miljoen containers te groeien. In 2007 is Vale gekomen, één van de grootste mijnbouwbedrijven ter wereld, uit Brazilië. Brazilië exporteert veel ijzererts waaronder naar Sohar. De allergrootste schepen, de Valemax schepen, met een capaciteit van 450.000 ton en 25 meter diep, leggen aan bij de grootste stei-

ger van de haven. Deze schepen doen maar een tiental havens over de hele wereld aan. Ook dat is weer één van de superlatieven hier in Port of Sohar. Daarnaast zijn er de overheidsbedrijven die een belangrijke rol spelen omdat ze elektriciteit, water en gas leveren.

Interessant om te vermelden is dat de industrieën koelwater nodig hebben. Daar wordt zee-water voor gebruikt en in verband met de hoge temperatuur moeten dat ook grote hoeveelheden zijn. Dat koelwater wordt, via het brede kanaal om de haven heen, weer geloosd in zee.

Hoe is het met de groei van de haven gegaan?

Het eerste schip is gekomen in 2004 en 12 jaar later, in 2016, hebben we meer dan 2600 schepen behandeld in onze haven. Ik zeg altijd: "Als er een prijs uitgereikt zou worden aan een haven die wereldwijd het snelst gegroeid is in 10 jaar tijd, dan zou Port of Sohar die zeker gewonnen hebben. In die tijd zijn we van 0 naar 52 miljoen ton gegaan." Dat is een groot succes. Zelfs nu ten tijde van economische teruggang groeien we nog steeds. Je ziet ook dat bedrijven veel vertrouwen hebben in Port of Sohar. Hutchison heeft vorig jaar geïnvesteerd in vier van de grootste kranen ter wereld die op afstand bediend worden: geen man meer boven in de kraan, maar op kantoor met een joystick.

Wat is het grote project op dit moment?

Orpic heeft een tweede raffinaderij gebouwd die dit jaar klaar is. Daarna beginnen ze aan het Liwa plastics project. Dit is een investering van 6,4 miljard dollar, mogelijk het grootste project in het hele Midden-Oosten op dit moment. Vanaf het begin is op dit stukje terrein van 2200 hectare in totaal al 26 miljard dollar geïnvesteerd.

Hoe wordt de haven gemanaged?

Havens kunnen op verschillende manieren gemanaged worden en alle partijen in de haven spelen hun eigen rol. Port of Sohar is op dezelfde manier georganiseerd als Port of Rotterdam. Dit was ook een voorwaarde voor Port of Rotterdam. We worden hier gemanaged volgens het zogenaamde "landlord model". De landlord (SIPC) is de eigenaar van alle infrastructuur bestaande uit het land, de golfbrekers, de kades, de vaargeul, de steigers. Alles op het land, te beginnen met de bestrating, is de verantwoordelijkheid en investering van de bedrijven die een stuk grond huren van de landlord. En zo is er een duidelijke verdeling tussen de verantwoordelijkheden van het bedrijfsleven en de overheid (SIPC). Dit managementmodel werkt goed.

Nadat de haven goed en wel liep, is er een tiental jaren geleden begonnen met de aanleg van de eerste fase van de Freezone. De Freezone ligt niet aan het water, maar ligt ongeveer drie kilometer landinwaarts en is maar liefst 4500 hectare groot. Daar vestigen zich diverse bedrijven die bepaalde belastingvoordelen genieten. Zoals 25 jaar vrijstelling van vennootschapsbelasting, de omanisatie is slechts 15% en 100% "foreign ownership" is mogelijk. We hebben veel industrie in de Freezone en ook logistieke bedrijven.

Welke nautische voorzieningen heeft Port of Sohar?

Om de grote schepen binnen te halen hebben we een 24 uur nautische dienstverlening nodig. SIPC is verantwoordelijk voor de sleepdiensten, de loodsen, en de "linesmen", die de schepen aan de kades vastleggen. Ook in het ankergebied ontwikkelen we allerlei activiteiten, bijvoorbeeld ship to ship overslag van diverse bulk. De nautische omstandigheden in Sohar zijn echt

buitengewoon goed! Een heel rustig zee- en veel overslag is buitengaats mogelijk.

Kun je wat vertellen over de locatie?

De locatie van Port of Sohar is heel gunstig, want hij ligt precies tussen Muscat en Dubai in. Bovendien is het aantrekkelijk om je container in Sohar te lossen en over land naar Dubai te brengen, dan hoeft het schip niet helemaal de Straat van Hormuz door. In Sohar hebben we goede achterlandverbindingen, in ieder geval over de weg en in de toekomst per spoor. Er is een nieuwe weg aangelegd direct naar Saoedi-Arabië, door de Empty Quarter, zonder dat het de

Verenigde Arabische Emiraten kruist. We wachten nu op het openen van deze weg. Dit geeft een impuls aan de lading die we naar Saoedi-Arabië kunnen brengen.

Hoe ziet de toekomst eruit?

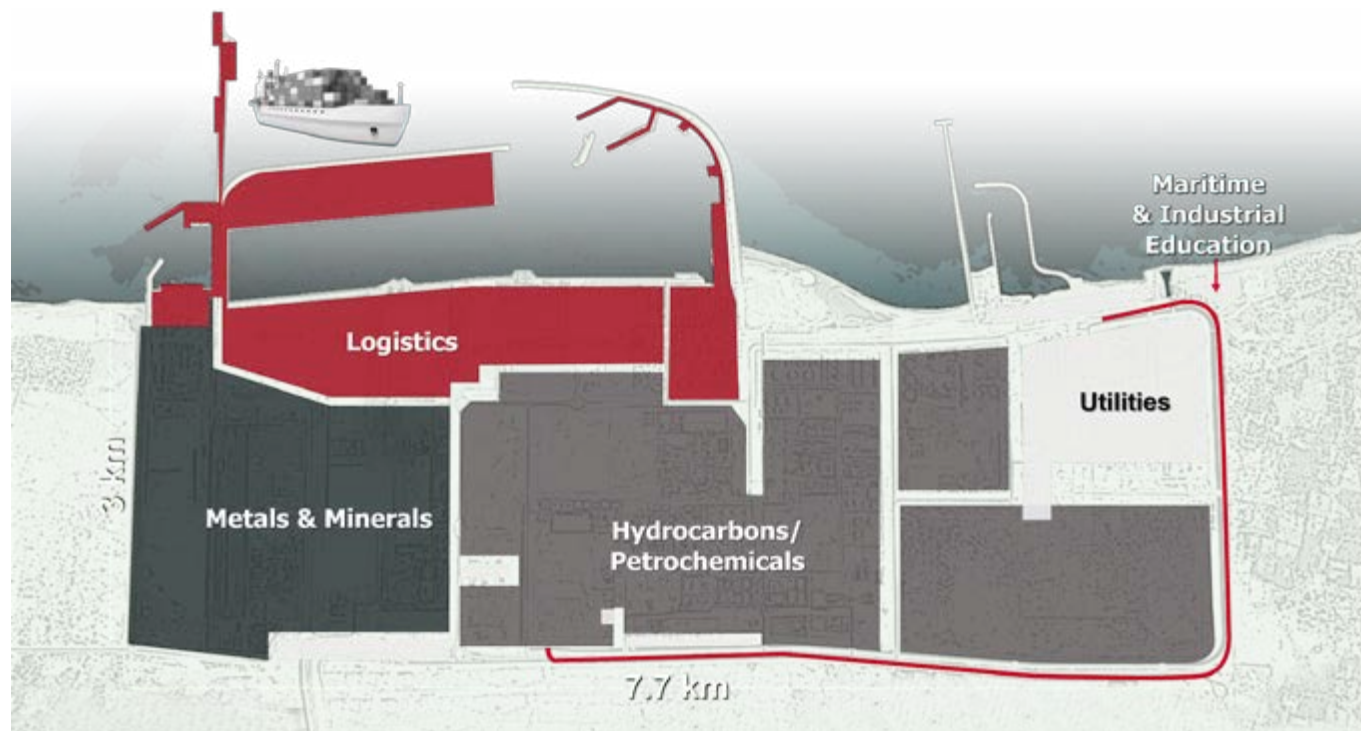
In die korte tijd van 12 jaar, is de haven nu bijna vol. Van de 2200 hectare is nog 40 hectare niet verhuurd. Je moet als haven altijd een strategische reserve hebben voor het geval dat grote klanten zich melden en direct aan de gang willen. Die reserve hebben we op dit moment niet, behalve een flink terrein tegenover de containerterminal. Dat land is opgespoten met zand dat vrijkwam toen de geul voor Vale naar 25 meter gebaggerd moest worden. Dit terrein is aangemerkt als de containerterminal voor de toekomst. Wat we nu willen gaan doen, is 200 hectare land op de zee winnen en dus bij wijze van spreken de eerste 'Soharvlakte' creëren. We zijn al bezig met twee zeer interessante klanten die van dit toekomstige land gebruik willen maken. We gaan ervan uit dat dit project dit jaar nog gaat lopen.

Tot slot

Als we weer even teruggaan naar Rotterdam: Port of Rotterdam heeft een World Port Network opgezet. Dit is een netwerk van havens waarin Port of Rotterdam aandeelhouder is. Port of Sohar is de eerste haven in dat rijtje en is daarmee de showcase voor alle toekomstige joint ventures. Het is ook een succes geworden dankzij de Omaanse overheid, want die is een perfecte partner gebleken. Rotterdam werd ontvangen met open armen. Oman had het geld om te investeren in de infrastructuur en Rotterdam had de kennis en kunde om de haven te managen en samen de business tot bloei te brengen. In het kielzog bracht Port of Rotterdam ook een

aantal Rotterdamse bedrijven met zich mee, waarvan al een aantal genoemd zijn. Daarbij mag IMCO (International Maritime College Oman), onderdeel van het Rotterdamse STC, niet onvermeld blijven. Als een haven tot bloei komt, zijn er vele banen nodig met specifieke capaciteiten. IMCO is het grootste maritieme college van de Golfregio met meer dan 2000 Omaanse en internationale studenten. IMCO levert een breed palet aan nautische, logistieke, operationele en technische opleidingen. Zo betekenen alle bedrijven in Port of Sohar wel iets voor elkaar. En samen vormen ze het succes! Sohar: It all starts here!

Marc Evertse, SOHAR Executive Commercial Manager

Why go through the Strait when you can go straight to the Gulf.

Scan the QR code to see the success story unfold.

With deep-water berths outside the Strait of Hormuz, investments of \$25 billion and seamless sea-road-air access to the region's largest markets, it's no wonder so many companies choose to start their journey in SOHAR, one of the world's fastest growing Port and Freezone developments.

It all starts here

+968-2685-2700 | soharportandfreezone.com

Autohuur tarieven **vanaf € 24,- per dag**

all-in

• Laagste eigen risico • Geen extra verzekeringen bij aankomst • No nonsense voorwaarden

www.bbcarrental.com

BB&L
Car rental made personal

*28+ DAGEN TARIEF CATEGORIE A, EXCL. SCHIPHOLFEE

Financiële Perikelen

Behavioural Finance

Door Henk Vriesman

Geachte expat,

Als ik u zou vragen of u rationeel bent, dan zullen de meeste mensen bevestigend antwoorden. Maar klopt dat wel?

Een golfclub en een bal kosten samen €110. De club is €100 duurder dan de bal. Hoeveel kost de bal? Op een Amerikaanse universiteit

antwoordde 85% van de respondenten fout. Dat is typerend voor de manier waarop we financiële beslissingen nemen. Wij mensen hebben last van een aantal eigenaardigheden als we moeten beslissen over financiële zaken. Deze, op emotie gebaseerde eigenaardigheden, waren een aantal jaren geleden voor een adviseur soms moeilijk te doorgronden, vooral als er emoties spelen die je zelf in mindere mate voelt.

Als adviseur probeer ik altijd rationeel te zijn als het om geld gaat. Totdat het om je eigen geld gaat natuurlijk. Ook dan komen de emoties kijken.

Onze 'eigenaardigheden' zijn de laatste jaren zelfs een nieuwe wetenschap geworden: 'Behavioural Finance' of 'Gedragseconomie' genaamd. Hierin worden psychologie, sociologie en financiële of economische theorie geïntegreerd om te verklaren waarom we soms net iets minder slimme beslissingen nemen op financieel gebied. Systematische denk- en beoordelingsfouten, angst, hebzucht, zelfoverschatting en kuddegedrag leveren een cocktail op die ervoor zorgt dat rationele financiële beslissingen bijzonder moeilijk te nemen zijn. De beslissingen die men neemt sluiten dan niet aan bij de wensen en doelen. Een van de grondleggers van deze nieuwe wetenschap was Nobelprijswinnaar Daniel Kahneman. In de zeventiger jaren publiceerde hij een aantal artikelen en boeken die het denken over financiële beslissingen op zijn kop zette. Vóór die tijd redeneerden economen dat mensen rationele besluiten nemen, de 'homo economicus'. Kahneman toonde aan dat mensen op een systematische manier fouten maken. In zijn boek *Thinking, Fast and Slow* beschrijft hij dat we eigenlijk twee breinen hebben. Brein 1, ons reptielenbrein, is snel, werkt instinctief en is emotioneel.

Brein 2 is langzamer, berekenender en logischer. Het boek van Kahneman gaat uitgebreid in op hoe we beslissingen nemen en welke valkuilen daarbij opdoemen.

Gedragspatronen zijn onlosmakelijk verbonden met de manier waarop wij beslissingen nemen. Gedragspatronen, intuïtie en vuistregels helpen ons bij het nemen van complexe beslissingen waarbij sprake is van een overdaad aan informatie (internet!), veel onzekerheden en beperkte tijd. Maar dezelfde gedragspatronen worden soms valkuilen. Die valkuilen zitten ons dan in de weg bij het behalen van onze langetermijndoelstellingen. Gedragsvalkuilen zorgen ervoor dat we ons pensioen verwaarlozen, dat we niet beleggen maar ons wel suf sparen. Dat we hypotheek aflossen en dan een paar jaar later krap zitten. We vinden in 2014 drie ton te duur voor een huis, en drie jaar later bieden we vier ton zonder financieeringsvoorbehoud. We zijn er heilig van overtuigd dat huizenprijzen nooit dalen (zoals 28% van de Amsterdammers in een recente enquête). We stemmen op populistische partijen zonder te zien waar dat toe leidt. We zien alleen het rendement maar niet het onlosmakelijk daaraan verbonden risico. En ga zo maar door. Een groot aantal systematische denkfouten is tegenwoordig beschreven en ik geef een paar voorbeelden die u vast wel herkent.

Overschatten van kennis en kunde (overconfidence)

Deze is het meest schadelijk voor beleggers. Geloof me, beleggen is echt een vak en de achterblijvende rendementen van particuliere beleggers zijn het bewijs. Het simpele sommetje dat €1.000 uitgeven, €3.000 kan opleveren, daalt echter niet in.

Inschatten van kansen en risico's (prospect theory)

Kleine kansen worden veel te hoog ingeschat, daarom verzekeren we een fiets van €500 drie jaar lang tegen diefstal voor €180, of rijden we 20 km om voor €2 korting.

Referentieniveau (anchoring)

Tijdens de afgelopen huizen crisis weigerden verkopers hun prijs te laten zakken naar een marktconform niveau omdat hun huis een paar jaar

daarvoor meer waard was. Een aandeel dat het slecht doet niet willen verkopen onder de aankoopprijs, waardoor je na verloop van tijd een onderpresterende portefeuille vol winkeldochters hebt.

Aversie tegen verlies (loss aversion)

Verliezen wegen emotioneel veel zwaarder dan winsten. Tijdens een quiz komt er vaak een moment dat mensen moeten kiezen tussen doorgaan met de kans om ofwel het bedrag te verdubbelen ofwel alles te verliezen, óf stoppen. Ze zijn dan 'geanchord' op het bedrag dat ze hebben en stoppen meestal, terwijl ze een half uur daarvoor ook niets hadden. De omroep vaart er wel bij: spektakel zonder kosten!

Voorkeur voor het bestaande (status quo bias)

Als mensen zelf een leeg vakje moeten aankruisen, dan doet een meerderheid dit niet. Staat er al iets aangekruist, dan laat de meerderheid het kruisje staan. Toen het nog mocht, werden hiermee veel onnodige (reis) verzekeringen verkocht. Hetzelfde speelt ook bij de keuze voor orgaandonatie.

Haviken winnen vaak van duiven

In debatten zijn de argumenten van 'haviken' om psychologische redenen vaak overtuigender dan die van 'duiven'. Mensen zijn geneigd om bij conflicten hun eigen kracht te overschatten. Het gedrag van tegenstanders beschouwen zij als onverbeterlijk vijandig, waarbij makkelijk vergeten wordt dat zij zelf ook als vijandig worden beschouwd door de tegenstander. Zowel in huwelijks als in internationale conflicten geloven beide partijen dat zij slechts reageren op de kwade bedoelingen van de ander.

Overschatten van de kans op een specifiek geval (conjunction fallacy)

Een vaak geciteerd geval voor deze overschatting is het volgende voorbeeld van Tversky en Kahneman: "Linda is 31 jaar oud, vrijgezel, erg uitgesproken en slim. Ze is afgestudeerd psychologe. Als student was ze erg betrokken bij onderwerpen als discriminatie en sociale rechtvaardigheid en ze nam deel aan antinucleaire demonstraties. Waarop is de kans groter?

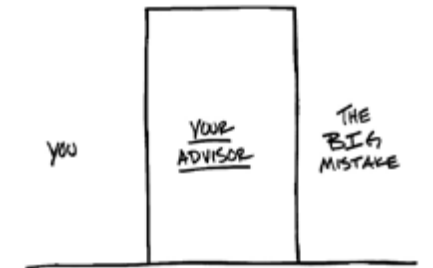
1. Linda werkt bij een bank.
2. Linda werkt bij een bank en is actief in de

vrouwenbeweging.

85% van de respondenten in een onderzoek koos voor optie 2. Statistisch is echter de kans dat de twee feiten over Linda samenvallen (conjunction) kleiner dan de kans dat alleen het feit 1 waar is. Mensen overschatten de kans op een specifiek geval.

De valkuilen waarin we kunnen vallen met onze financiële beslissingen worden alleen maar dieper. De overheid trekt zich terug en de wereld wordt steeds complexer. Zaken die een aantal jaren geleden nog vanzelfsprekend waren, zoals een goed pensioen, arbeidsongeschiktheid of werkloosheidsbescherming, worden afgebroken. We moeten op financieel gebied steeds meer zelf doen en voor onszelf zorgen. Onze kinderen leren op school niet eens meer rekenen. Financieel analfabetisme neemt toe op een moment dat het juist zou moeten afnemen. Kortom ik heb een mooi beroep.

En oh ja, die golfbal kost €5 en niet €10.

Mocht u vragen hebben over het bovenstaande of willen reageren, dan kunt u mailen naar:

Henk@PlanningMasters.nl

Uw Raskrabbelaar sinds 2005:

Henk Vriesman MFP CFP® FFP

DSI Beleggingsadviseur

Planning Masters
masters in financial planning

Henk Vriesman MFP CFP®
DSI Beleggingsadviseur
www.planningmasters.nl
Henk@planningmasters.nl
Skype: henk.vriesman
Tel: 0031-72-5816015

FINANCIËEL ADVIES VOOR EXPATS
PENSIOENOPBOUW - HYPOTHEKEN - FISCALE ZAKEN

Ik ben regelmatig in Oman en de Emiraten. U kunt mailen voor een vrijblijvende afspraak bij u thuis.
E-Advies via skype of telefoon, vraag de tarieven

Drikkbord

HOLLANSE NIEUWE
NIEUWE NEDERLANDERS EN NEDERLANDSTALIGEN IN OMAN

Floris Marcus
Thomas van Opstal
Pieter en Pooja Peeters
Frans Pieter

Het Holland Comité nodigt jullie uit voor de

ROP*

Een avond vol hersenkrakers,
basiskennis en onzin.

Wanneer: Donderdag 1 juni om 20.00u.
Opgeven: mail voor 25 mei naar nienkehuijzers@gmail.com o.v.v. ROPquiz.
Waar: Huize van der Lande, er is plek voor 50 mensen.
Kosten: geen, maar wel eigen drinken en snacks meenemen.
Teams worden gevormd bij binnenkomst.
Ramadan Ontspannings Plan

TANDARTS PEYE (PETER) VLOT

ORTHODONTIST MICHAEL DEWORSOP

Qurum Medical Centre, 61 Al Ilam Street, Medinat Al Ilam

Voor afspraken bel: **24692898 / 24692856**

www.qurummedicalcentre.com

The Dutch Committee presents:

Proud to be Fout Kick off party

Thursday 14 September
20:30 @ Sohar Garden RAHRC

Some members, Some non-members RAHRC
info: hollandcomite@gmail.com

